

**UCHWAŁA NR XXXIII/216/21
RADY GMINY W BĘDZINIE**

z dnia 25 marca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
w Gminie Będzino na lata 2021-2025**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz.713, z późn. zm.), art.17 ust.2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz.1876 , z późn. zm.), **Rada Gminy w Będzinie uchwala, co następuje:**

§ 1.

Uchwala się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Będzino na lata 2021-2025 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będzino.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
w Będzinie

Andrzej Nożykowski

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH GMINY
BĘDZINO
2021-2025**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie

WSTĘP

Zarządzanie strategiczne oparte na opracowywaniu, wdrażaniu i kontroli realizacji planów strategicznych, umożliwi dostosowanie funkcjonowania jednostek terytorialnych do zmian zachodzących w otoczeniu. W zakresie polityki społecznej na poziomie zarządzania lokalnego (gminnego) podstawową rolę wśród tego typu planów pełni strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej, określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować skutki szeroko rozumianych kwestii społecznych. Dokument stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej.

Strategia jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad nim uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, policji i sądownictwa, przedstawiciele organizacji pozarządowych, kościoła, mieszkańcy gminy, nauczyciele akademicy oraz eksperci.

Dokument ma charakter kilkuletni; został przygotowany na lata 2021-2025. Jest zgodny z założeniami odnoszących się do polityki społecznej dokumentów strategicznych przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym i umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

1. STRUKTURA STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Będzino składa się z trzech zasadniczych części, tj. części wprowadzającej, diagnostyczno-analitycznej i programowej.

Część wprowadzająca zawiera informacje na temat organizacji strategii oraz uwarunkowań zewnętrznych (prawnych i strategiczno-programowych) tworzenia dokumentu.

Część diagnostyczno-analityczna zawiera informacje ogólne dotyczące gminy oraz diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, która została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO 2021-2025

i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (analiza SWOT), a także analizie ankiet, skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz reprezentantów środowiska lokalnego (liderzy lokalni, mieszkańcy). Diagnoza została przeprowadzona w następujących obszarach:

1. Demografia;
2. Infrastruktura techniczna;
3. Komunikacja i transport;
4. Gospodarka;
5. Zasoby i warunki mieszkaniowe;
6. Edukacja i kultura;
7. Ochrona zdrowia;
8. Sport, rekreacja i turystyka;
9. Bezpieczeństwo publiczne;
10. Pomoc społeczna;
11. Sektor pozarządowy;
12. Bezrobocie;
13. Bezdomność;
14. Problemy uzależnień i przemocy w rodzinie;
15. Problemy równości płci;
16. Sytuacja dziecka;
17. Sytuacja osób starszych;
18. Sytuacja osób niepełnosprawnych;

Część programowa zawiera najistotniejsze założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata. Są one ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań. W części programowej są również wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania i czas realizacji wyznaczonych w dokumencie działań. Ponadto przedstawione są ramy finansowe strategii, prognoza zmian oraz informacja na temat sposobu wdrożenia dokumentu oraz prowadzenia monitoringu jego realizacji. Dla realnej oceny stopnia wdrożenia dokumentu jest przygotowany wykaz wskaźników monitoringowych.

2. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII

2.1. PODSTAWY PRAWNE

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1376),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1492 z poz.zm),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z U. z 2020 r. poz. 111.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.).
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 322, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z . z 2020 r. poz. 1409., z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 176 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 426, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2133. późn. zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057.),
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz.326, z poz.zm),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 685.),
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 833, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297.),

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO 2021-2025

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z poz.zm)
- ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266,z poz.zm),
- ustawa z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427)'
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy, o zmianie Kodeksu Cywilnego(Dz. U z 2020 r. poz. 611.),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359.),
- ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (t. j. Dz. U z 2020 r.poz. 1740.),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016r o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j.Dz. U. z 2019 r. poz.2407)

Podczas realizacji strategii zajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

2.2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i miejskim. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

2.2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest dokumentem, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu, w jakim w ostatnich latach znalazła się gospodarka europejska, powrót na ścieżkę rozwoju i pozostanie na niej. Strategia, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

1. Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
 2. Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
 3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną. Dokument zawiera również kilka nadrzędnych celów Unii Europejskiej do 2020 roku:
- zwiększenie stopy zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata z obecnych 69% do co najmniej 75%,

- osiągnięcie poziomu inwestycji w działalności badawczo-rozwojowej równego 3% PKB, przede wszystkim poprzez poprawę warunków inwestowania w B+R przez sektor prywatny i opracowanie nowego wskaźnika umożliwiającego śledzenie procesów innowacji,
- ograniczenie emisji dwutlenku węgla co najmniej o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r. lub, jeśli pozwolą na to warunki, o 30%,
- zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii do 20% oraz zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%,
- ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10% z obecnych 15% oraz zwiększenie odsetka osób w wieku 30-34 lat posiadających wyższe wykształcenie z 31% do co najmniej 40%,
- ograniczenie liczby Europejczyków żyjących poniżej krajowej granicy ubóstwa o 25% poprzez wydobycie z ubóstwa 20 mln osób.

W ramach trzech priorytetów tematycznych przygotowano siedem projektów przewodnich. Projekt „**Unia innowacji**” ma na celu poprawę warunków ramowych i dostępu do finansowania badań i innowacji, co powinno wzmocnić rolę łańcucha innowacji i zwiększyć poziom inwestycji w całej Unii. Z kolei projekt „**Młodzież w drodze**” służy poprawie wyników systemów kształcenia oraz podniesieniu atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej, a projekt „**Europejska agenda cyfrowa**” zakłada upowszechnienie szybkiego Internetu oraz umożliwienie gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z jednolitego rynku cyfrowego.

Projekt „**Europa efektywnie korzystająca z zasobów**” ma na celu uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów poprzez zmniejszenie udziału emisji węgla w europejskiej gospodarce, większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, modernizację transportu i propagowanie efektywności energetycznej, natomiast projekt „**Polityka przemysłowa w erze globalizacji**” służy poprawie otoczenia biznesu, szczególnie w odniesieniu do MŚP, oraz wspieraniu rozwoju silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej, przygotowanej do konkurowania na rynkach światowych.

Celem projektu „**Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia**” jest modernizacja rynków pracy poprzez zwiększanie mobilności siły roboczej oraz rozwijanie kwalifikacji przez całe życie, co powinno podnieść współczynnik aktywności zawodowej i lepiej dopasować do siebie popyt i podaż na rynku pracy, a projekt „**Europejski program walki z ubóstwem**” zakłada zapewnienie spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2015-2020

Wieloletnie Ramy Finansowe (WRF) na lata 2015-2020 określają priorytety Unii Europejskiej na najbliższe lata, stanowiąc ramy zarówno polityczne, jak i budżetowe (odpowiadając na pytanie, „w jakich obszarach UE powinna inwestować mniej lub więcej w przyszłości”).

Na wniosek Komisji Europejskiej objęto Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności wspólnymi ramami strategicznymi, które obejmują również Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejski Fundusz Morski i Rybacki. Na podstawie przyjętych założeń w okresie programowania 2015-2020 Europejski Fundusz Społeczny zapewni finansowanie działań strukturalnych na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w ramach czterech głównych obszarów inwestycji: zatrudnienia, edukacji, włączenia społecznego i usprawniania administracji publicznej. Natomiast Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji posłuży do finansowania pomocy na rzecz pracowników zwolnionych w następstwie poważnej zmiany strukturalnej oraz łagodzenia skutków, jakie dla rolników pociągają nowe umowy handlowe.

W dziedzinie wzrostu zatrudnienia i spójności wprowadzono nowy instrument, jakim jest zarządzany centralnie program „**Łącząc Europę**”, który ma na celu finansowanie priorytetowych przedsięwzięć infrastrukturalnych w dziedzinie energii, transportu oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych, których realizacja leży w interesie całej Unii Europejskiej.

Nowy program „**Zdrowie na rzecz wzrostu**” będzie ukierunkowany na działania o wyraźnej unijnej wartości dodanej, zgodnie z celami Strategii „Europa 2020”. Głównym celem programu jest współpraca z państwami członkowskimi UE w celu ochrony obywateli przed transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi, osiągnięcia większej stabilności usług opieki zdrowotnej oraz poprawy stanu zdrowia społeczeństwa, przy jednoczesnym zachęcaniu do innowacji w dziedzinie ochrony zdrowia.

W ramach projektu unijnego Zielony Ład:

Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030,

dotyczy przede wszystkim niezrównoważonego użytkowania gruntów i morza, nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych, zanieczyszczenia środowiska i inwazyjnych gatunków obcych. Strategia zakłada m.in., propagowanie i wspieranie inwestycji w zieloną i niebieską infrastrukturę, monitorowanie stanu ochrony zasobów rybnych i ochrony ekosystemów morskich, stworzenie planu zintegrowanej gospodarki składnikami odżywczymi. Wskazano w niej na przyszły program „Horyzont Europa” który obejmował będzie długoterminowy strategiczny program badawczy na rzecz różnorodności biologicznej, w tym mechanizm naukowo-polityczny przeznaczony dla wariantów opartych na badaniach w celu przyspieszenia wdrożenia zobowiązań dotyczących różnorodności biologicznej, ze zwiększonym finansowaniem. Co w znaczący sposób przyczynić się powinno do uzupełnienia wiedzy oraz opracowania rozwiązań zapewniających poprawę stanu ekosystemów i ich oddziaływanie na zdrowie ludzi.

(<https://eurlex.europa.eu/legalcontent/PL/TXT/?qid=1590574123338&uri=CELEX%3A52020DC0380>)

Unijna Strategia „od pola do stołu”- na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego umożliwiającą przejście na zrównoważony system żywnościowy w UE, który zapewni bezpieczeństwo żywnościowe oraz dostęp do zdrowego żywienia. Nacisk położony zostanie na redukcję zastosowania pestycydów w rolnictwie, zmniejszenie strat związanych z nadmiarem składników odżywczych w środowisku, ograniczenie stosowania leków przy hodowli zwierząt lądowych i morskich oraz przyspieszenie rozwoju obszarów rolnictwa ekologicznego w UE o 25% do 2030 r.

(https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_pl)

Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego.

Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
- wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

W ramach kilkunastu obszarów życia społecznego wyznaczonych w Narodowej Strategii Integracji Społecznej sformułowano następujące priorytety:

- wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym,
- poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim,
- upowszechnienie kształcenia wyższego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy,
- rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci,
- radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego,
- ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych,
- ograniczenie bezrobocia długookresowego,

- zmniejszenie bezrobocia młodzieży,
- zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie liczby uczestników w aktywnej polityce rynku pracy – ALMP,
- upowszechnienie kształcenia ustawicznego,
- wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności,
- powszechne ubezpieczenie zdrowotne,
- kobiety i dzieci objęte programami zdrowia publicznego,
- wzrost dostępu do lokali (mieszkań) dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością,
- dostęp do pracowników socjalnych,
- rozwój pomocy środowiskowej – zwiększenie liczby osób objętych usługami pomocy środowiskowej,
- zaangażowanie obywateli w działalność społeczną,
- realizacja NSIS przez samorzady terytorialne,
- dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

W dokumencie przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie dwudziestu lat (do roku 2030) oraz określono cele i kierunki polityki przestrzennej wraz z planem działań o charakterze prawnym i instytucjonalnym niezbędnym dla jej realizacji. Wskazano zasady i sposób koordynacji publicznych polityk rozwojowych mających istotny wpływ terytorialny kraju oraz cisse powiązanie planowania strategicznego z programowaniem działań w ramach programów rozwoju i programów operacyjnych współfinansowanych ze środków UE oraz z działaniami państwa.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju z wydłużonym horyzontem czasowym do 2030 roku.

Strategia określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2020 i 2030. Przedstawiono tu nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony, oparty o indywidualny potencjał terytorialny, inwestycje, innowacje, rozwój, eksport oraz wysoko przetworzone produkty.

Proponowany model rozwoju zakłada odchodzenie od dotychczasowego wspierania wszystkich sektorów/branż na rzecz wspierania sektorów strategicznych, mogących stać się

motorami polskiej gospodarki. Jego fundamentalnym wyzwaniem jest przebudowanie modelu gospodarczego tak, żeby służył on całemu społeczeństwu. Strategia ta zmierza do podniesienia innowacyjności gospodarki i tworzenie warunków wzrostu dochodów mieszkańców Polski.

2.2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

Strategia Województwa Zachodniopomorskiego w Zakresie Polityki Społecznej do roku 2030

jest dokumentem, który określa cele polityki społecznej prowadzonej w regionie, aktem wyboru – spośród szerokiego katalogu celów rozwojowych dedykowanych poszczególnym obszarom aktywności samorządu województwa. Strategia identyfikuje obszary priorytetowe, dla których sformułowano cele strategiczne polityki rozwoju województwa zachodniopomorskiego, wyznaczające ścieżkę do osiągnięcia zamierzonej wizji rozwoju regionu w perspektywie do roku 2030. uwzględniając propozycje programowe zawarte w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym.

W jej ramach sformułowano misję („Pomorze Zachodnie – lider niebieskiego i zielonego wzrostu zapewniającego wysoką jakość życia mieszkańców. ”)

wyznaczono także cele strategiczne i kierunkowe.

1. **Otwarta Społeczność** (Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności - otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości)

- Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny
- Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu
- Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego

2. **Dynamiczna Gospodarka** (Kształtowanie wysokiej jakości życia mieszkańców oraz wzmocnianie konkurencyjności regionu)

- Rozwój potencjału gospodarczego województwa w oparciu o inteligentne specjalizacje
- Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu
- Udoskonalenie strategicznego zarządzania rozwojem gospodarczym regionu

3. **Sprawny samorząd** (Skuteczny samorząd – zintegrowany region. równość terytorialna w dostępie do wysokiej jakości usług publicznych)

- Rozwój głównych ośrodków miejskich
- Rozwój obszarów pozaaglomeracyjnych
- Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury

- Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych

4. **Partnerski region** (Silna pozycja i aktywna rola w relacjach międzyregionalnych i transgranicznych)

- Wzmocnienie pozycji regionu w basenie Morza Bałtyckiego
- Rozwój relacji z landami niemieckimi i aglomeracją berlińską
- Wykorzystanie potencjału makroregionu Polski Zachodniej

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Koszalińskim w latach 2016-2024

Stworzenie ponadgminnej polityki rozwiązywania problemów społecznych jest jednym z istotnych zadań powiatu wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Założenia tej polityki znalazły miejsce w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Koszalińskim na lata 2016-2024. W Strategii uwzględniono stopień rozwoju społeczno- gospodarczego powiatu, zwłaszcza w kontekście możliwości wykorzystania jego społecznego potencjału. Chcąc określić właściwe cele i kierunki działań, podjęto społeczną dyskusję nad kondycją i wizją rozwoju powiatu. Uznano, że misją strategii jest *Wzmacnianie Rodzin i mieszkańców powiatu koszalińskiego poprzez utrzymywanie, wspieranie i poszerzanie niezależności osobistej oraz aktywności - z uwzględnieniem potrzeb i możliwości mieszkańca, Jego Rodziny i otoczenia.*

Wyznaczono także cele strategiczne i operacyjne, oraz kierunki ich realizacji.

1. Prawidłowo funkcjonująca rodzina

- Rodzina bez przemocy
- Zapewnienie dzieciom pozbawionym prawidłowej opieki pieczy zastępczej
- Prawidłowe funkcjonowanie rodzin;

2. Zmniejszenie marginalizacji społecznej mieszkańców oraz łagodzenie jej negatywnych skutków

- Ograniczenie bezrobocia oraz łagodzenie jego negatywnych skutków
- Wspieranie lokalnego rynku pracy
- Zmniejszenie zagrożenia uzależnieniami;

3. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych

- Tworzenie osobom niepełnosprawnym optymalnych warunków funkcjonowania społecznego;

4. Zapewnienie optymalnych warunków pobytu i pracy w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej powiatu

- Kompetentna i wykwalifikowana kadra pomocy społecznej;

- Zapewnienie standardu usług świadczonych przez powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej;

5. Zbudowanie zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych w powiecie

- Współpraca z samorządami oraz promowanie skutecznych rozwiązań w zakresie polityki społecznej;
- Zbudowanie skutecznego systemu pomocy dziecku i rodzinie;
- Monitoring i ewaluacja Strategii.

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Będzino na lata 2015-2020

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Będzino na lata 2015-2020 stanowi podstawę polityki rozwoju samorządu gminy. W jej ramach przeprowadzono diagnozę aktualnego stanu społeczno-gospodarczego gminy, analizę poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego, zidentyfikowano występujące problemy i określono misję gminy.

Uznano, że misją strategii jest hasło: „- *Gmina Będzino skutecznie przeciwdziała problemom społecznym, zaspokaja potrzeb mieszkańców i stwarza im możliwości rozwoju*”.

Wyznaczono także cele strategiczne i operacyjne, oraz kierunki ich realizacji:

1. Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom.
 - Zapewnienie ubogim bezpieczeństwa socjalnego.
 - Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz ograniczanie dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy.
 - Pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.
2. Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.
 - Pomoc rodzinom będącym w kryzysie; rozwijanie systemu wsparcia.
 - Wzmacnianie rodzin oraz przyczynianie się do osłabienia istniejących nierówności płci.
 - Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.
3. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym.
 - Promocja i wspieranie aktywności społecznej osób starszych oraz zapewnienie im właściwej opieki.
 - Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.
4. Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO 2021-2025

- Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.
- Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie.

- Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
- Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

6. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

- Wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej.
- Wyzwalanie aktywności obywatelskiej.
- Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami ekonomii społecznej, wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2016 – 2024

Celem którego jest tworzenie kompleksowego wsparcia osób niepełnosprawnych poprzez wdrażanie rozwiązań, które umożliwią tym osobom samodzielne i niezależne funkcjonowanie w społeczeństwie.

II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO-ANALITYCZNA

1. POŁOŻENIE I POWIERZCHNIA GMINY

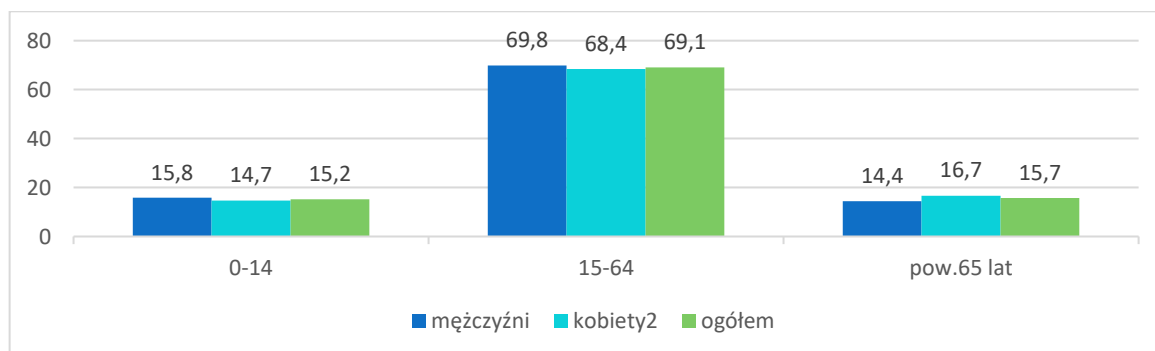
Gmina wiejska Będzino położona w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, jest jedną z ośmiu jednostek samorządu terytorialnego, wchodzących w skład powiatu koszalińskiego ziemskiego. Graniczy od północy z gminą Mielno oraz na 4,5 km odcinku naturalną granicę wyznacza Morze Bałtyckie, od zachodu z gminami Ustronie Morskie i Dygowo, od południa z gminami Karlino i Biesiekierz, a od wschodu z gminami Sianów i Koszalin. Siedziba gminy, miejscowość Będzino, znajduje się w odległości ok. 15 km od brzegu morza, ok. 10 km od Mielna, ok. 16 km od Koszalina (siedziba powiatu), ok. 17 km od Ustronia Morskiego i ok. 30 km od Kołobrzegu. Gmina obejmuje powierzchnię 166,19 km², którą zamieszkuje 8,555 osób. W skład gminy wchodzi 43 miejscowości zorganizowane w 24 następujące sołectwa: Będzinko, Będzino, Dobiesławiec, Dobrze, Dobrzyca, Kiszkowo, Kładno, Komory, Łekno, Łopienica/Łasin Koszaliński, Mścice, Popowo, Skrzyszewo, Słowienkowo, Smolne, Stoisław, Strachomino, Strzepowo, Strzeżenice, Śmiechów-Borkowice, Tymień, Uliszki, Wierzchominko i Wierzchomino.

Gmina Będzino, aby mieć wpływ na rozwój i promocję gminy, bierze udział w pracach i działaniach związków ponadgminnych.

2. DEMOGRAFIA

Gminę Będzino zamieszkuje 8 659 mieszkańców, z czego 50,4% stanowią kobiety, a 49,6% mężczyźni. W latach 2002-2019 liczba mieszkańców zmalała o 5,7%. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,5 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa zachodniopomorskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Mieszkańcy gminy Będzino zawarli w 2019 roku 27 małżeństw, co odpowiada 3,1 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa zachodniopomorskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,3 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 29,8% mieszkańców gminy Będzino jest stanu wolnego, 53,4% żyje w małżeństwie, 5,6% mieszkańców jest po rozwodzie, a 7,9% to wdowy/wdowcy. 61,9% mieszkańców gminy
Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Bedzino

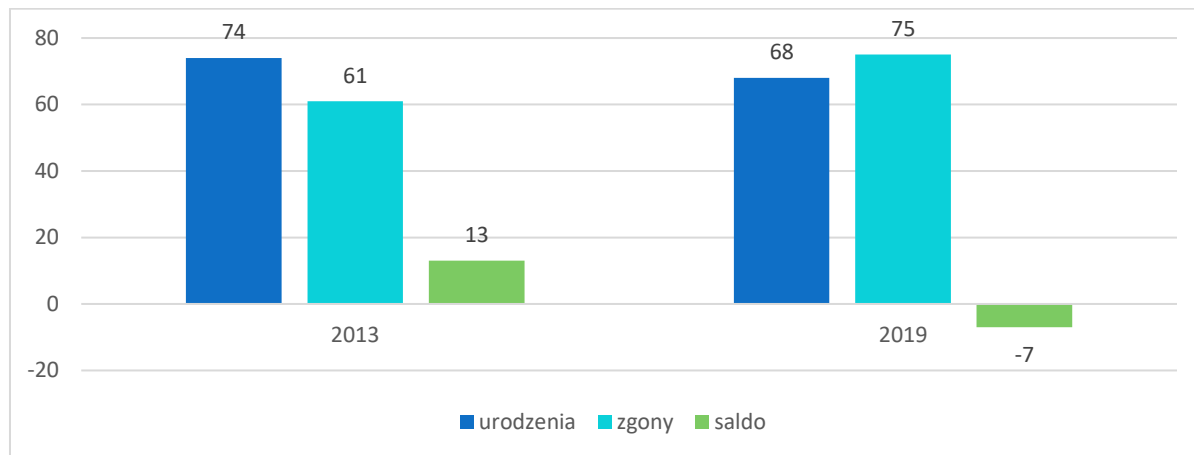
Wykres 1. Struktura wiekowa ludności gminy w 2019 r (%)

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Bedzino

Analiza wieku mieszkańców gminy pokazuje, że niemal 70,0% osób jest w wieku produkcyjnym, i niemal w równych proporcjach 15,2% w wieku przedprodukcyjnym, i 16,7% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

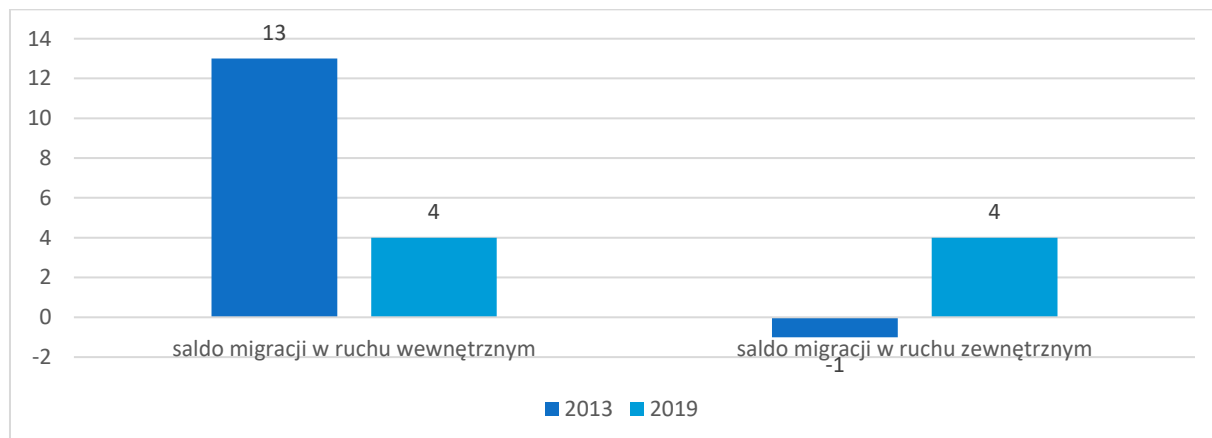
Wykres 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2013-2019

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Bedzino

Gmina Będzino ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -7. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -0,81 na 1000 mieszkańców gminy Będzino. W 2019 roku urodziło się 68 dzieci, w tym 47,1% dziewczynek i 52,9% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 428 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,76 i jest nieznacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2018 roku 39,6% zgonów w gminie Będzino spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 27,5% zgonów w gminie Będzino były nowotwory, a 8,1% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Będzino przypada 8.67 zgonów. Jest to znacznie mniej od wartości średniej dla województwa zachodniopomorskiego oraz znacznie mniej od wartości średniej dla kraju.

Wykres 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2013-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Bedzino)

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO 2021-2025

W 2019 roku zarejestrowano 166 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 162 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Będzino 4, co oznacza widoczny spadek w stosunku do roku 2013. W tym samym roku 4 obcokrajowców zameldowało się jako na terenie gminy, podczas gdy równocześnie nikt nie zgłosił wymeldowania z powodu wyjazdu za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 4 wskazując na nieznaczny wzrost w tym względzie w stosunku do roku 2013.

Migracja ludności do i z gminy odbywała się zatem zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zewnętrznym na takim samym poziomie.

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Gmina Będzino to region inwestycji, rozwoju infrastruktury. Poziom rozwoju infrastruktury technicznej w gminie Będzino jest zróżnicowany. Dobrze rozwinięta jest sieć wodociągowa, zaopatrująca w wodę blisko 93% mieszkańców. Prowadzone są inwestycje w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej, z której korzysta ok. 42% ludności gminy oraz sieci gazowej dostępna dla 34,1% mieszkańców gminy.

Tabela 1. Infrastruktura techniczna w gminie w roku 2019

sieć wodociągowa	
długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	7917
sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	35,3
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	3568
sieć gazowa	
długość czynnej sieci gazowej (w m)	56017
liczba ludności korzystającej z sieci gazowej	2920
gospodarka odpadami	
liczba oczyszczalni ścieków	3
liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	3862

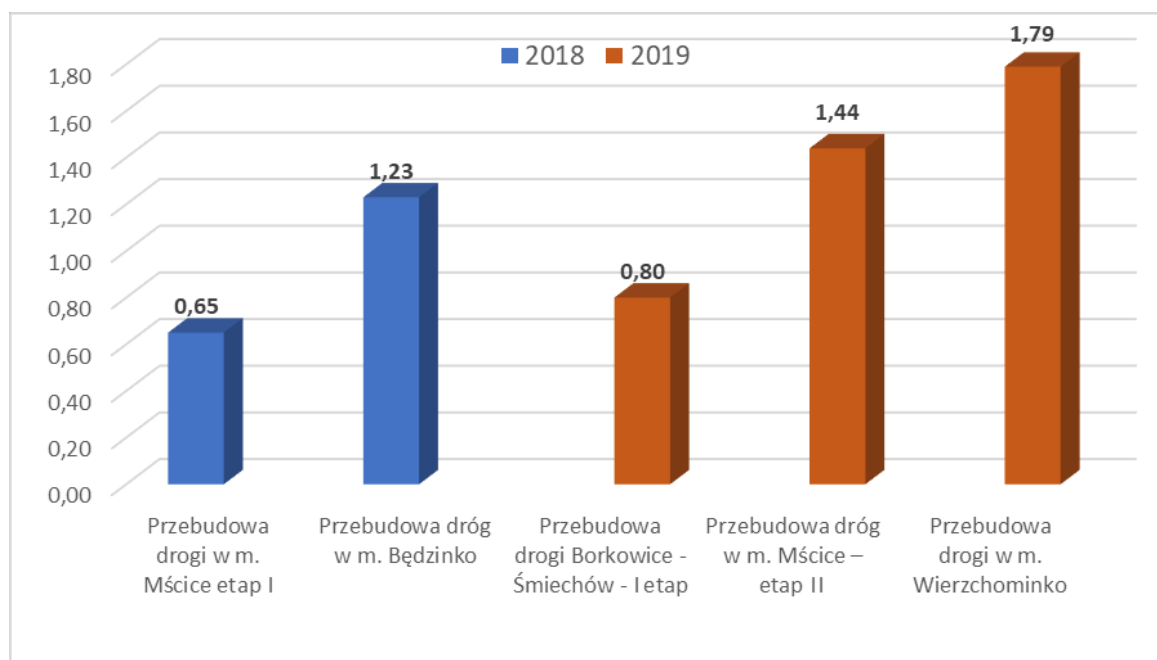
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Bedzino

Gmina Będzino posiada **77,4 km** sieci dróg gminnych publicznych. Są to drogi o następujących nawierzchniach:

- **24,0 km** dróg bitumicznych,
- **27,6 km** dróg gruntowych,
- **14,0 km** dróg z tłucznia,
- **7,8 km** dróg betonowych z płyt,
- **4,0 km** dróg ulepszonych z brukowca.

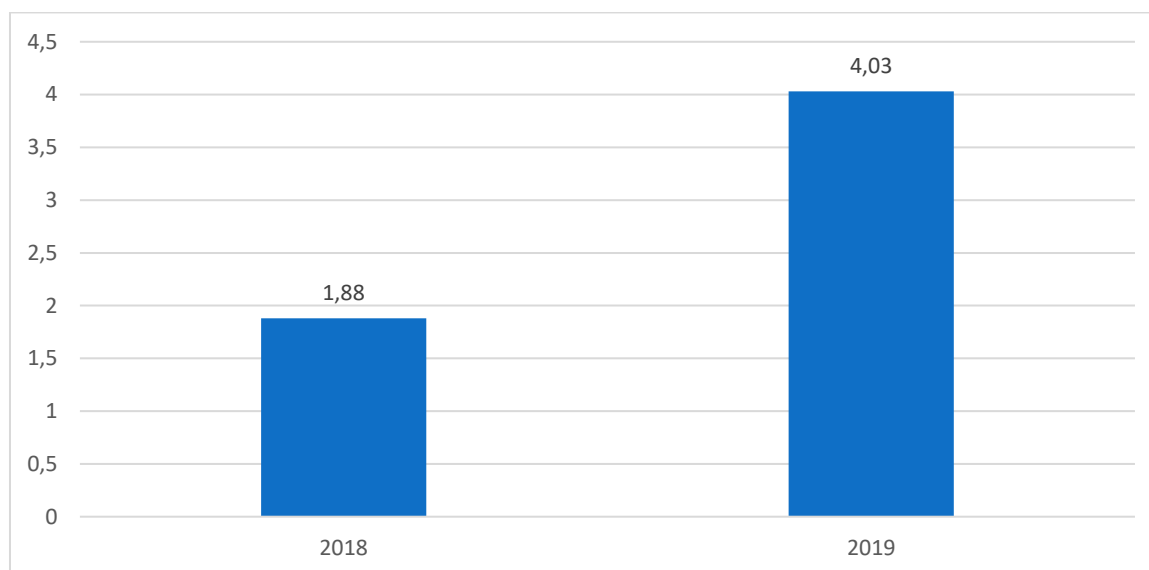
Układ drogowy jest dobrze rozbudowany, jednak jakość nawierzchni wymaga modernizacji. W związku z tym w latach 2018-2019, przeprowadzono podjęto inwestycje zmierzające do poprawy infrastruktury drogowej

Wykres 4- Inwestycje drogowe 2018 – 2019 w Gminie Będzino (km)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Będzino

Wykres 5- łącznie - Inwestycje drogowe 2018 - 2019 w Gminie Będzino (km)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Będzino

W uzupełnieniu danych dotyczących infrastruktury technicznej warto przedstawić informacje na temat najważniejszych inwestycji, jakie w analizowanym okresie zrealizowano w gminie. Inwestycje te, poza sferą techniczną, przeprowadzono w obszarze kultury, sportu i rekreacji. Do najważniejszych inwestycji zrealizowanych w gminie Będzino należą:

- Droga Borkowice - Śmiechów – Kładno – Pleśna Etap Ia: przebudowa drogi Borkowice – Śmiechów;

- przebudowa dróg gminnych osiedlowych w miejscowości Mścice;
- przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Wierzchominko,
- droga Borkowice - Dobrzyca, Inwestycja Powiatu Koszalińskiego,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z odcinkiem sieci wodociągowej w miejscowości Dobiesławiec, Podamirowo, Strzeżenice – (2019)
- wykonanie Stref rekreacji w Dobrzycy, Mścicach, Będzinie, w miejscowości Mścice zagospodarowany został teren wokół Domu Ludowego,
- Utworzenie sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego, szlak R10

4. KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Na układ drogowy na terenie gminy składają się droga krajowa nr 11 (łącząca Będzino z Koszalinem – 15 km i przez Ustronie Morskie – 16 km do Kołobrzegu – 27 km), droga wojewódzka nr 165 (z Mościc do Mielna – 5 km), drogi powiatowe utwardzone (78 km) oraz lokalne drogi gminne (94 km, w tym utwardzone 60 km). Ponadlokalne połączenia z gminą zapewnia również kolej. Jednotorowa, zelektryfikowana linia kolejowa Koszalin – Kołobrzeg (na odcinku Mścice – Mielno obsługiwana w sezonie przez szynobus) umożliwia połączenia komunikacyjne o znaczeniu lokalnym i krajowym. Pociągi dalekobieżne umożliwiają dogodne połączenia z Gdańskiem, Szczecinem i Warszawą. Na terenie gminy czynne są stacje kolejowe w miejscowościach: Mścice, Będzino, Słowienkowo, Miłogoszcz i Tymień.

Na terenie gminy usługi transportowe prowadzone są przez prywatnych przewoźników na trasach Koszalin – Dobrzyca, Koszalin – Mielno, Koszalin – Kołobrzeg, Koszalin – Tymień, Koszalin – Gąski. Gmina Będzino nie jest dysponentem transportu zbiorowego. Ponadto przez teren naszej gminy bieżą trasy wielu przewoźników ogólnopolskich, nasilenie przewozów przypada w okresie sezonu turystycznego. Gmina Będzino jest organizatorem transportu najmłodszych mieszkańców w wieku szkolnym, dla nich samorząd za pośrednictwem prywatnego przewoźnika oraz własnego środka transportu prowadzi dowóz do szkół. Dotyczy to również wszystkich niepełnosprawnych dzieci mieszkających na terenie gminy

5. GOSPODARKA

Ważnym sektorem gospodarki lokalnej w gminie Będzino jest rolnictwo, stanowiące źródło utrzymania większości mieszkańców. Udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gminy jest bardzo wysoki i wynosi 81,2%. W strukturze użytków rolnych przeważają grunty orne, co potwierdzają dane przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 2 - Struktura użytkowania gruntów gminy Będzino

Wyszczególnienie	Powierzchnia (ha)	Udział (%)
ogółem	16619	100,0
użytki rolne razem	13501	81,2
użytki rolne - grunty orne	9951	59,9
użytki rolne - sady	201	1,2

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO
2021-2025**

użytki rolne - łąki trwałe	1859	11,2
użytki rolne - pastwiska trwałe	1095	6,6
użytki rolne - grunty rolne zabudowane	282	1,7
użytki rolne - grunty pod rowami	113	0,7
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	2021	12,2
grunty pod wodami razem	69	0,4
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	666	4,0
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	58	0,4
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	38	0,2
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	51	0,3
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	19	0,1
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	414	2,5
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - kolejowe	45	0,3
nieużytki	307	1,9
tereny różne	43	0,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: dane Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl.

Na terenie gminy dominują użytki rolne o glebach żyznych, zaliczonych do najlepszych w byłym województwie koszalińskim. W gruntach ornym przeważa kompleks glebowy 2-psenny dobry, reprezentujący klasę bonitacyjną IIIb i IVa. Gleby słabe, nieprzydatne w produkcji rolniczej kompleksu glebowego 6-żytniego słabego stanowią niewielki odsetek (klasa bonitacyjna V, bardzo nieliczna VI). W użytkach zielonych przeważają klasy IV i III. Gleby w gminie należą do czystych, zawartość metali ciężkich (kadmu, niklu, miedzi, ołowiu, cynku) mieści się w granicach naturalnej zawartości gleby. Cała gmina została zaliczona do grupy „0”, gleb korzystnych dla wszelkiego rodzaju upraw. Niesprzyjającym zjawiskiem jest ich nadmierne zakwaszenie. Głównym kierunkiem produkcji jest uprawa roślin, głównie zbóż (pszenica, jęczmień, żyto oraz owies) i rzepaku. W hodowli zwierzęcej dominuje bydło oraz trzoda chlewna. Obszar łąk i pastwisk stanowi ogółem 17,8% powierzchni gminy, natomiast sady obejmują 1,2% jej obszaru. Ze względu na wysoką żyzność gleb wykorzystywanych w rolnictwie wskaźnik lesistości jest bardzo niski, lasy zajmują jedynie 12,2% ogólnej powierzchni gminy. W strukturze własnościowej użytków rolnych przeważają indywidualne gospodarstwa rolne, znacznie mniejszy odsetek stanowią podmioty gospodarcze, tj. spółki powstałe na bazie dawnych PGR-ów.

Położenie gminy Będzino w pasie Wybrzeża Bałtyckiego i jeziora Jamno oraz atrakcyjne położenie, w niewielkiej odległości od Koszalina i Kołobrzegu, sprzyjają rozwojowi turystyki, zwłaszcza tej opartej na działalności gospodarstw agroturystycznych.

Na terenie gminy funkcjonują także liczne zakłady pracy, wśród największych przedsiębiorstw znajdują się: Przedsiębiorstwo Zbożowo-Młynarskie w Stoislawiu, Przedsiębiorstwo PPHU ALPA Spółka z o.o. (produkcja palet), Hean Opakowania Pawlak sp. j. (producent opakowań foliowych), Mar-Trans PHU K. Zabłocka (wyburzenia i rozbiórki), Firma Parol (producent materiałów powlekanych), PPHU Hortulus Iwona Bigońska; Hurtownia Ryb SCAMPIA. Ostrowski, POSEJDON-Hurtownia Art. dekoracyjnych i muszli Kaliszewski J., Baw-Stone B. Dodzian (kamieniarstwo), LKW_Krane S.c. R. Dudczak, W. Pawlak (usługi dźwigowe), PPHU

Czopko E. (hurtowa sprzedaż owoców i warzyw), Ośrodek Wypoczynkowy JURKA Pierszchalski J. i Domki Letniskowe MAGNOLIA K. Pierszchalska (obiekty noclegowe turystyczne i krótkotrwałego zakwaterowania), Produkcja Żywności – Mrożonki Z. Naszydłowski,; Mrożonki Zakład Garmazeryjny K. Gos.; Auto Serwis Janus, B. Bajer PHU PLUS (konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych) Na terenie gminy działają spółki z o.o., m.in.: PHU „BJB” (usługi hotelarskie), „Delta-Mar” (branża artykułów spożywczych), „Stoiberg” (drukarnia), „ANPOL” (produkcja wyrobów tartacznych), Machtek (maszyny do recyklingu). W branży handlowej i usługowej: Gminna Spółdzielnia „SCH”, FHU „TURKUS” sp. j. Dino Polska S.A., Sklep Mini Mrówka A.M. Kwiatkowsky s.c., Sklep Mikrus M. Gizińska, Market Fryczkowski S., Thadewaldt H. Sklep Spożywczo-Przemysłowy, PKN Orlen, PHU PETREX, Piekarnia PPHU Bajgiel J. Wodecki, E. Wodecka-Borun sp. j., Piekarnia i Sklep T. Paczkowski i wspólnicy, Usługi Transportowe HEN H. Stępień, Spółki z o.o.: inwest, Firmus AGRO i TRES

6. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE

Zasoby i warunki mieszkaniowe ludności determinują w znacznym stopniu jakość jej bytowania. Niejednokrotnie określają również granice możliwości realizowania własnych aspiracji życiowych.

Zasoby mieszkaniowe gminy w 2019 roku nie zmieniły się w stosunku do poprzedniego roku i na koniec roku wynosiły 51 lokali mieszkaniowych na terenie gminy Będzino oraz jedno mieszkanie w Jamnie. Gmina posiada: 10 lokali socjalnych w miejscowości Wierzchomino o łącznej powierzchni użytkowej 239 m² oraz lokale mieszkalne w miejscowościach: Będzino, Barnin, Dobiesławiec, Dobrzyca, Dworek, Mścice, Stoisławiu, Strachomino i Tymień. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosi 45,08 m².

W 2019 roku nie sprzedano lokali mieszkalnych i w tym okresie gmina nie nabyła żadnego prawa własności do lokalu mieszkalnego. Wszystkie lokale mieszkalne wyposażone są instalacje wodno-kanalizacyjne, elektryczną i indywidualne źródła ciepła.

Tabela 3 - Zasoby mieszkalne w gminie Będzino (2013-2018)

	2013	2018
Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	306,3	325,8
Liczba mieszkań	2620	2823
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	86,37	89,6
Liczba osób na izbę	0,8	0,7
Liczba osób na mieszkanie	3,3	3,1
Liczba mieszkań oddanych do użytku	46	35

Źródło: opracowanie własne na podstawie https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Bedzino

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. Jest to forma pomocy świadczona przez gminę, a realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Szczegółowe informacje w tym zakresie przedstawiono w rozdziale 11.

7. EDUKACJA I KULTURA

Edukacja, rozumiana szeroko jako nabywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, pełni zasadniczą rolę w rozwoju człowieka. Jako proces całościowy jest gwarantem podnoszenia jakości zasobów ludzkich, pomnażania kapitału społecznego, a tym samym podnoszenia poziomu konkurencyjności gospodarki i przyspieszenia tempa rozwoju gospodarczego.

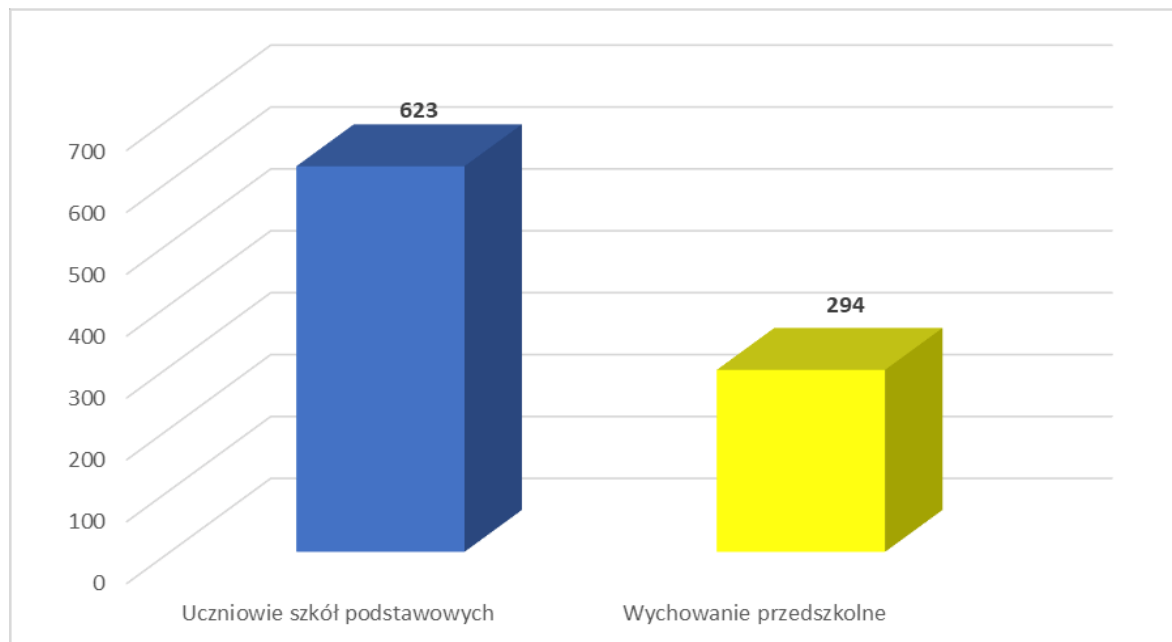
Głównym problemem osób, instytucji odpowiedzialnych za edukację jest dbałość o zapewnienie równego dostępu do niej, a w efekcie wyrównanie szans życiowych poszczególnych grup ludności, m.in., dzieci i młodzieży mieszkającej na wsi i w mieście, dziewcząt i chłopców, dorosłych, osób starszych.

W roku szkolnym 2019/2020 w gminie Będzino funkcjonowało 10 placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 2 przedszkola samorządowe, 2 wiejskie ogniska przedszkolne, 4 publiczne szkoły podstawowe oraz 2 gimnazja. Dane szczegółowe na temat ww. placówek, a także liczby dzieci i uczniów do nich uczęszczających oraz nauczycieli w nich pracujących przedstawiono poniżej.

Placówki oświatowo-wychowawcze w gminie w roku szkolnym 2019/2020

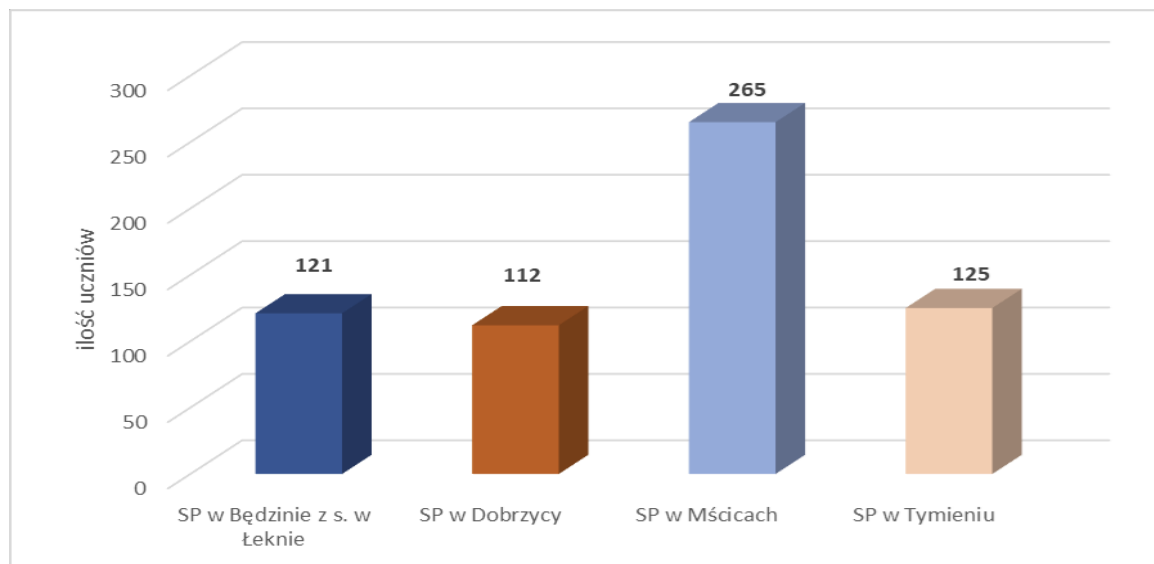
1. Przedszkole Samorządowe w Będzinie Będzino 31, 76-037 Będzino
 2. Przedszkole Samorządowe w Mścicach ul. Szkolna 1B, 76-031 Mścice
 3. Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Kard. Ignacego Jeża w Tymieniu Tymień 49, 76-035 Tymień
 4. Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Dobrzycy, Dobrzyca 53, 76-038 Dobrzyca
 5. Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Ludzi Morza w Mścicach ul. Szkolna 1a, 76-031 Mścice
 6. Wiejskie Ognisko Przedszkolne w Tymieniu, Tymień 49, 76-035 Tymień
 7. Wiejskie Ognisko Przedszkolne w Dobrzycy Dobrzyca 62, 76-038 Dobrzyca
 8. Szkoła Podstawowa w Będzinie z siedzibą w Łeknie Łekno 14, 76-037 Będzino
 9. Szkoła Podstawowa w Dobrzycy Dobrzyca 53, 76-038 Dobrzyca
 10. Szkoła Podstawowa przy Zespole Szkół im. Ludzi Morza w Mścicach ul. Szkolna 1a, 76-031 Mścice
 11. Szkoła Podstawowa przy Zespole Szkół im. Kard. Ignacego Jeża w Tymieniu Tymień 49, 76-035 Tymień
- Dane Urzędu Gminy Będzino.

Wykres 6 - Uczniowie szkół podstawowych i placówek wychowania przedszkolnego

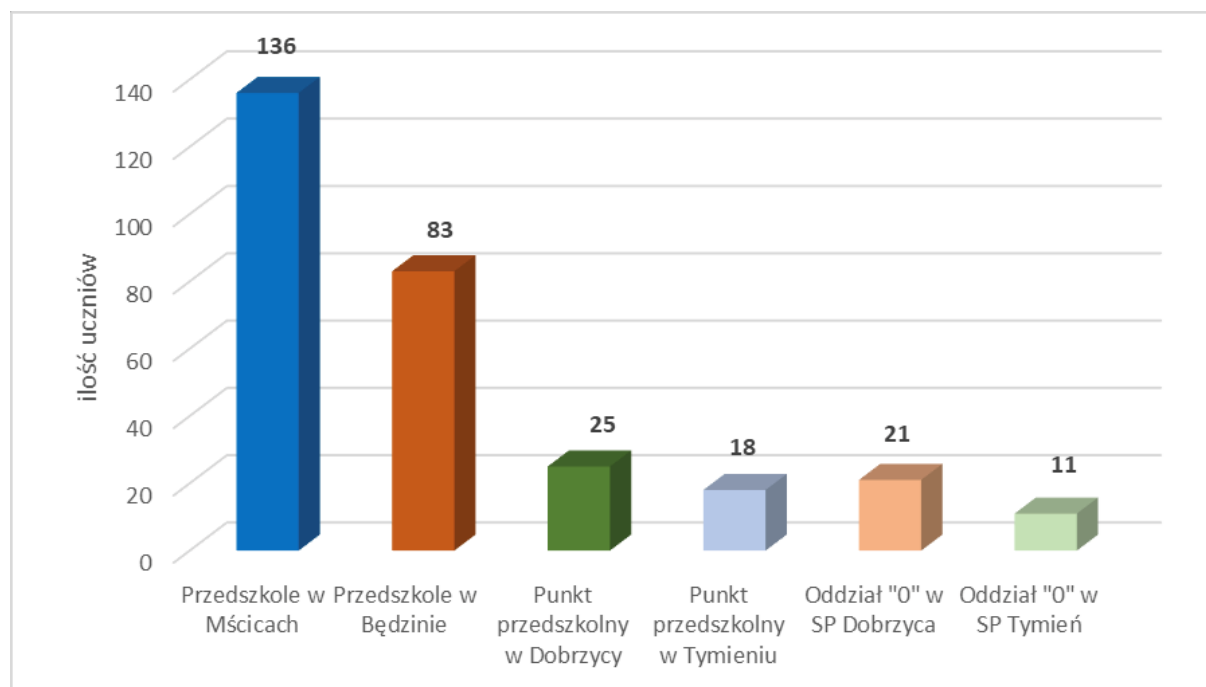
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG w Będzinie

Wykres 7 - Uczniowie w poszczególnych placówkach oświatowych gminy w roku szkolnym 2019/2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG w Będzinie

Wykres 8 - liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego gminy w roku szkolnym 2019/2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG w Będzinie

W Mścicach funkcjonuje także żłobek dla dzieci w wieku 1-3 lat, w którym w 2019 r. objętych opieką było 30 dzieci.

Analiza danych pozwala stwierdzić, że wszystkie dzieci z terenu gminy zapewniony mają równy dostęp do edukacji zarówno jeśli chodzi o wychowanie przedszkolne jak i edukację w szkołach podstawowych. Szkoły systematycznie otrzymują subwencje pozwalające modernizować i uzupełniać istniejącą infrastrukturę (np. Szkoła Podstawowa w Będzinie w Łeknie otrzymała subwencję na wyposażenie pracowni biologicznej, chemicznej, fizycznej i geograficznej). Liczne zajęcia dodatkowe prowadzone przez te placówki (koła zainteresowań, zajęcia chóru szkolnego, zespoły muzyczne, szkolne koła sportowe, nauka pływania), stwarzają szansę na zaspokojenie potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także osiąganie indywidualnych sukcesów (sukcesy w konkursach przedmiotowych uczniów ze szkół w Tymieniu, Mścicach, Dobrzycy i Łeknie). Gmina organizuje i finansuje transport dzieci do szkół.

Oprócz zorganizowanego systemu edukacji, także korzystanie z dóbr kultury wpływa na jakość życia ludności i świadczy o poziomie rozwoju społecznego. Funkcję organizatora kultury w gminie Będzino pełni Gminny Ośrodek Kultury, realizujący wiele ciekawych imprez o charakterze kulturalno-rekreacyjnym, m.in.: Bal karnawałowy, Dzień Kobiet, Pierwszy Dzień Wiosny, Dzień Matki, Bezpieczne wakacje ze Strażakami, Jesienne prace artystyczne oraz wiele innych wydarzeń. Działalność edukacyjno-artystyczna GOK-u obejmuje: zajęcia plastyczne (malarstwo, rysunek, rzeźba, formy przestrzenne i inne), zajęcia teatralne, zajęcia taneczne, zajęcia wokalne oraz zajęcia sportowe. Każdego roku Ośrodek organizuje zajęcia dla dzieci w okresach wolnych od zajęć szkolnych. GOK promuje rozwój kultury wśród mieszkańców gminy

od najmłodszych lat. Przy ośrodku działa „Klub Młodego Twórcy”, z powodzeniem łączący działalność teatralną, wokalną i taneczną. KMT ma na swoim koncie wiele sukcesów teatralnych: w 2003 r. zajął III miejsce w Powiatowym Turnieju Jasełkowym w Sianowie, kilkakrotnie był laureatem eliminacji gminnych. Klub czynnie uczestniczy we wszystkich imprezach organizowanych na terenie Gminy Będzino i w gminach sąsiednich, np. w spotkaniach „Dzieci-Dzieciom” w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie, Konkursie Wielkanocnym, corocznych dożynkach gminnych i powiatowych, festynach, wigilii dla ludzi starszych i samotnych, występuje także w Domach Pomocy Społecznej oraz bierze udział we wszelkich imprezach szkolnych.

W realizacji wymienionych zadań Gminny Ośrodek Kultury współpracuje z instytucjami i zakładami pracy w tym: z Radą Gminy i Urzędem Gminy Będzino, Gminną Biblioteką Publiczną w Będzinie, Starostwem Powiatowym w Koszalinie, Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkołami i przedszkolami, radami sołectkimi i sołtysami, jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych, Kołami Gospodyń Wiejskich, (z Dobrzycy, Tymienia, Popowa, Dobrego i Wierzchominka), Policją oraz proboszczami zarządzającymi parafiami na naszym terenie.

Upowszechnianiem kultury na terenie gminy zajmują się także Wiejski Dom Kultury w Dobrzycy oraz Dom Ludowy w Tymieniu, wchodzące w skład Gminnego Ośrodka Kultury w Będzinie. Jednostki te organizują zajęcia kulturalne, edukacyjne i sportowe (warsztaty plastyczne, gry i zabawy świetlicowe, gimnastykę dla dorosłych, zajęcia muzyczne, karaoke, gry stolikowe, bilard, tenis stołowy, warsztaty witrażu, zajęcia kulinarne i komputerowe) oraz cykliczne imprezy, m.in.: Powiatowy Przegląd Solistów, Kapel i Zespołów Ludowych, Dzień dziecka, Choinka, Integracja z Francuzami, Występy zespołów śpiewaczych. Przy GOK-u w Będzinie, Wiejskim Domu Kultury w Dobrzycy oraz Domu Ludowym w Tymieniu działają zespoły wokalno-muzyczne, śpiewacze i folklorystyczne, są to: Zespół śpiewaczy „Kwiaty Polskie”, Kapela „Swaty” (w 2019r. I miejsce w Ogólnopolskim Przeglądzie Kapel w Chojnicach, I miejsce w Powiatowym Przeglądzie Solistów, Kapel i Zespołów Ludowych w Dobrzycy), Zespół ludowy „Kalina”, Zespół „Popowianie” i Zespół „Zalesie”.

W gminie funkcjonuje również Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie, mająca filie w Dobrzycy Mścicach i w Tymieniu. Biblioteka prowadzi intensywną działalność związaną z gromadzeniem, opracowaniem i udostępnianiem zbiorów. Zmodernizowana w 2012 roku, posiada wypożyczalnię, kącik czytelniczy, salę komputerową z dostępem do Internetu, a jej księgozbiór liczy ok. 24.862 woluminów. Biblioteka i jej filie realizują dodatkowe formy pracy z czytelnikiem, obejmujące wyjazdy edukacyjne, warsztaty, wystawy, pokazy filmowe, spektakle teatralne dla dzieci, spotkania z przedszkolakami, udział w konkursach recytatorskich, organizację eliminacji konkursowych oraz spotkania autorskie. prowadzą szkolenia biblioteczne, z których w 2019r. skorzystało 227 osób, zajęcia w Kole Szachowym SzachMat, szkolenie z zakresu Polskiego Języka Migowego „Migam i Gram”, Małe Festiwale „Integracja Ty i Ja”. Na potrzeby czytelników bibliotekarze opracowują kwerendy, przygotowują prezentacje oraz bibliografie tematyczne. W 2019 r., z 22 stanowisk Internetowych skorzystało 3710 osób. Chociaż biblioteki nie gromadzą zbiorów audiowizualnych, świadczą e-usługi poprzez katalogi on-line oraz opłacony dostęp do e-booków Legimi.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO 2021-2025

W obszarze kultury działają na terenie gminy również świetlice wiejskie, będące realizatorami i pomysłodawcami większości imprez kulturalnych w gminie. Podstawowym zadaniem wszystkich jednostek jest organizowanie i prowadzenie działalności kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjno-sportowej, w tym przede wszystkim:

- edukacji kulturalnej i wychowania przez sztukę,
- gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury,
- tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką,
- rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb i zainteresowań kulturalnych.

Poniżej przedstawiono wykaz funkcjonujących w gminie placówek kultury:

Gminny Ośrodek Kultury, Wiejski Dom Kultury w Dobrzycy, Dom Ludowy w Tymieniu, Dom Ludowy w Mścicach, Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie, – filia Świetlica w Będzinie, Świetlica w Barninie, Świetlica w Borkowicach, Świetlica w Dobrem, Świetlica w Dobrzycy, Świetlica w Mścicach, Świetlica w Popowie, Świetlica w Słowienkowie, Świetlica w Smolnem.

Ofertę kulturalno-oświatową gminy dopełniają organizowane corocznie, cieszące się popularnością wśród mieszkańców, festyny i imprezy, m.in. Dożynki Gminne – Święto Plonów, Festyn Wodny, Festyn Ludowy, „Rozpoczęcie lata”, Rekreacyjny Festyn Strażacki, Festyn Rodzinny.

8. OCHRONA ZDROWIA

Styl życia i zachowania zdrowotne wpływają w największym stopniu na stan zdrowia ludności. Do czynników zagrażających zdrowiu należą przede wszystkim: mała aktywność fizyczna, nieprawidłowości w sposobie żywienia, palenie tytoniu, nadmierne spożycie alkoholu, używanie narkotyków, zły stan środowiska naturalnego, niewłaściwe warunki bezpieczeństwa pracy, wypadki drogowe oraz brak powszechnej profilaktyki.

W gminie Będzino funkcjonują 3 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz prowadzone są 4 prywatne praktyki lekarskie. Na terenie gminy funkcjonują również dwie apteki i punkt apteczny. Dane szczegółowe na temat zakładów opieki zdrowotnej, prywatnych praktyk lekarskich i aptek przedstawiono poniżej.

Zakłady opieki zdrowotnej, prywatne praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2019 r.

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Będzinie;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Będzino” filia Dobrzyca;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Rodzina”
- Usługi pielęgniarskie Anita Szulczewska w Mścicach

- Przychodnia Lekarska w Mścicach
- Multimed Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ginekologiczno-Położniczy Błasiński, Bukowiec, Salloum – Sp. z o.o. w Będzinie
- Gabinet Stomatologiczny w Będzinie
- Apteka Kapitańska w Mścicach;
- Apteka Aspirynka w Będzinie
- Gabinet Rehabilitacji w pomieszczeniach Gminnego Ośrodka Kultury w Będzinie (od 2019 r.)

W 2019 roku pod opieką Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Zdrowia w Będzinie było 604 dzieci i młodzieży oraz 3.480 osób dorosłych z gminy.

W 2019 roku u największej liczby osób w wieku przedprodukcyjnym stwierdzono alergię-dychawicę oskrzelową (19 osób), zniekształcenia kręgosłupa (7 osób) oraz alergię pokarmową (6 osób). Dorośli z kolei najczęściej zmagali się z chorobami układu krążenia (1.268 osób), chorobami układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej (308 osób) oraz z cukrzycą (245 osób).

Ważną rolę w utrzymaniu dobrego stanu zdrowia pełni profilaktyka. Poniżej tabela przedstawiono dane szczegółowe na temat dzieci do lat 3 objętych opieką profilaktyczną oraz dzieci i młodzieży do lat 19 objętych profilaktycznymi badaniami lekarskimi.

Formy profilaktyki

- porady profilaktyczne lekarza rodzinnego po raz pierwszy (dzieci do lat 3) porady profilaktyczne lekarza rodzinnego następnym razem (dzieci do lat 3)
- wizyty profilaktyczne pielęgniarek i położnych po raz pierwszy (dzieci do 1. roku życia)
- wizyty profilaktyczne pielęgniarek i położnych następnym razem (dzieci do lat 3)
- profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 podlegający badaniu)
- szczepienia profilaktyczne (W 2019 r. z powodu braku szczepionek w hurtowniach oraz zmiany przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, nie zrealizowano programów szczepień ochronnych przeciwko grypie i przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV).

W 2019 roku poradami profilaktycznymi lekarza rodzinnego Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Zdrowia w Będzinie po raz pierwszy i po raz następnym zostało objętych odpowiednio 6 i 24 dzieci do lat 3. Profilaktycznymi badaniami lekarskimi objęto natomiast 345 dzieci i młodzieży, w tym 51 osób zbadano zgodnie z programem badań profilaktycznych.

9. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Propagowany w dzisiejszych czasach zdrowy styl życia obejmuje m.in. właściwe odżywianie, aktywny wypoczynek oraz uprawianie różnorodnych dyscyplin sportowych. Sport wpływa bowiem nie tylko na kondycję zdrowotną człowieka, ale również jego cechy charakteru, postawę, relacje z innymi ludźmi, umiejętność współpracy i asertywność.

Na terenie gminy Będzino dużą aktywność w zakresie organizowania imprez wykazuje Szkolny Związek Sportowy. W 2012 r. w Szkole Podstawowej w Będzinie odbyły się igrzyska sportowe dla młodzieży. Organizowane są liczne wydarzenia sportowe o zasięgu obejmującym całą gminę, m.in.: Gminny Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Będzino, Gminny Turniej Piłki Siatkowej, Turniej Regionalny w Mininisiatkówce w Mścicach, Święto sportu w Gminie Będzino, a także o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim: XIV Wojewódzka Olimpiada Młodzieży w Karate Kyokushin, wojewódzka edycja Ogólnopolskiego Programu Kinder + Sport, Rozgrywki Minisiatkówki.

Według danych z 2016 w gminie Będzino działały 2 kluby sportowe (włącznie z klubami wyznaniowymi i UKS) zrzeszające 130 członków.

Oprócz Klubów przy Szkołach Podstawowych i funkcjonują dodatkowe jednostki sportowe. Ich działalność organizuje czas wolny oraz wspiera rozwój młodzieży uzdolnionej sportowo. Są to: Stowarzyszenie Sportowe Gminy Będzino i Uczniowski Klub Sportowy „Karate Kyokushin Kanku”

Obszary, w których realizowane są działania obejmujące kulturę fizyczną, to wychowanie fizyczne, rekreacja i turystyka, rehabilitacja ruchowa oraz sport. Zaplecze sportowo-rekreacyjne gminy tworzą place zabaw oraz:

- kompleks boisk sportowych ORLIK 2012 w Mścicach,
- boisko sportowe w Będzinie,
- boisko sportowe w Strachominie,
- boisko sportowe w Wierzchominie,
- 4 boiska: do piłki nożnej, siatkowej, koszykowej, ręcznej w Tymieniu,
- boisko sportowe w Łeknie,
- sala gimnastyczna w Mścicach,
- sala gimnastyczna w Tymieniu,
- sala gimnastyczna w Łeknie.

Sprzyjające warunki przyrodnicze powodują, że na terenie gminy wyznaczono wiele szlaków turystycznych – pieszych i rowerowych.

Szlaki piesze:

- Międzynarodowy Szlak Północny (nadmorski) R-10 – Podczele I, Sianorzęty, Ustronie Morskie, Pleśna, Gąski, Sarbinowo,– Mielno,– Unieście,– Osieki, Iwięcino, Bielkowo. Jest to fragment szlaku o randze międzynarodowej, zaczynający się we Francji, biegnący do Broniewa. W gminie Będzino obejmuje pas ok. 6 km i przechodzi przez miejscowość Pleśna;
- Międzynarodowy Szlak Świętego Jakuba, który przebiega przez gminę Będzino w miejscowościach Wierzchomino, Dobrzyca, Strzepowo, Strachomino i dalej w kierunku Kołobrzegu.

Szlaki rowerowe:

- Szlak Jamneński, który okrąży Jezioro Jamno od strony południowej, Mielno, Strzeżenice, Dobiesławiec, Mścice, Łabusz, Osieki;
- Szlak romantyczny – Dobrzyca, Strzepowo, Strachomino, Rusowo;
- Szlak Pałaców – Mostowo, Rosnowo, Niedalino, Strzekęcino, Bardzolino, Białogórzyno-Nosowo, Parsowo, Świemino, Warnino, Wierzchomino, Dobrzyca, Śmiechów, Gąski;
- Szlak wiatraków – Tatów, Popowo, Dobrzyca, Strachomino, Łopienica, Pleśna;
- Szlak łącznikowy – Będzinko, Będzino, Wierzchomino;
- Szlak spichlerzy – Mścice, Biesiekierz, Dunowo, Jarzyce, Świeszyno.

Gmina Będzino rozlokowana jest w prowincji Nizy Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pobrzeża Południowobałtyckiego w pasie Wybrzeża Bałtyckiego, obrębie Wybrzeża Słowińskiego, z przyległą od południa Równiną Białogardzką. Północna część gminy jest płaska – równinna, natomiast południowa lekko pofałdowana, znajduje się w obszarze moreny dennej. Przez teren gminy przepływają dwa większe ciek wodne – rzeki Strzeżenica i Glinianka (dopływ Dzierżęcinki). Północno-wschodnia część przylega do Jeziora Jamno, zaś w południowej części znajdują się chronione prawnie rezerваты torfowiskowo-leśne – Wierzchomińskie Bagno oraz Warnie Bagno. Ponadto na obszarze gminy występują specjalne obszary ochrony siedlisk NATURA 2000: Trzebiatowsko - Kołobrzski Pas Nadmorski, Bukowy Las Górki, użytki ekologiczne, starodrzew (obejmujący buki, dęby, klony, lipy, świerki, jedlice, żywotniki, wiązy, klony, jesiony, jodły, buki odmiany purpurowej, kasztanowce), lasy ochronne o funkcji „lasy cenne przyrodniczo” oraz wodochronne.

Unikalne warunki przyrodnicze, bliskość morza, plaże z pasem wydm porośniętych dziką, naturalną roślinnością, nadmorskie powietrze nasycone cząsteczkami jodu i soli mineralnych, dobra lokalizacja przy trasie krajowej i dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych, a także walory krajobrazowe stwarzają dogodne warunki dla rozwoju różnorodnych form turystyki i rekreacji w gminie.

Na jej terenie znajduje się 6 zespołów pałacowo-ogrodowych w miejscowościach: Dobre, Dworek, Kładno, Mścice, Pleśna i Strzepowo. Przy pałacach i dworach rośnie wiele drzew o rozmiarach pomnikowych.

Ofertę turystyczno-kulturalną wzbogacają zabytkowe obiekty takie jak:

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO 2021-2025

- Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela w stylu gotyckim z XV w. w Łeknie,
- Kościół p.w. Matki Bożej Królowej Polski w stylu późnogotyckim z XV w. w Śmiechowie, - Kościół p.w. Piotra i Pawła wybudowany w 1784 r. w Wierzchominie,
- Kościół p.w. św. Andrzeja Boboli w stylu neogotyckim z XIX w. w Strzepowie,
- Kościół p.w. św. Trójcy zbudowany w stylu neogotyckim w 1867 r. w Dobrzyca,
- Pałac neoklasycystyczny z II połowy XIX wieku w Dworku,
- Dwór klasycystyczny z XVIII-XIX wieku w Pleśnej,
- Zespół pałacowo-parkowy z II połowy XIX wieku w Dobrej,
- Zespół pałacowo-ogrodowy z połowy XIX wieku w Kładnie.
- Kuźnia z XIX wieku w Miłogoszcy.

Ciekawą propozycją turystyczną na mapie gminy są ogrody tematyczne „Hortulus” w Dobrzyca, wielokrotnie nagradzane, odznaczane i doceniane przez turystów krajowych i zagranicznych. Ogrody Tematyczne Hortulus i Ogrody Hortulus Spectabilis, w których znajduje się jeden z największych na świecie labiryntów grabowych z wieżą widokową. Firma jest organizatorem corocznego Festiwalu Kwiatów Jadanych i m.in. Nocy Kupały Można tu podpatrzeć urządzenie ogrodu, obejrzeć różne elementy małej architektury ogrodowej, liczne przykłady ścieżek, murków oplecionych zielenią, różne rośliny (nawet egzotyczne) i rzeźby.

Niewątpliwie atutem gminy jest bliskość morza i jezior, które sprzyjają różnym formom wypoczynku, bez względu na porę roku. W płytkim przybrzeżnym morzu żyją zarówno ryby słodkowodne, jak i morskie, (śledzie, sprotki, dorsze, łososie, flądry, płocie, okonie, węgorze i sandacze). Ryby w przybrzeżnym pasie można łowić z łodzi, na wędkę po uzyskaniu zezwolenia i posiadaniu odpowiednich uprawnień.

Walory geograficzno-przyrodnicze gminy powodują rozwój agroturystyki. Szczegółowe dane na temat obiektów świadczących usługi noclegowe na terenie gminy przedstawiono poniżej.

Wykaz obiektów i gospodarstw agroturystycznych świadczących usługi noclegowe i gastronomiczne na terenie gminy w 2019 roku:

- Zakątek Pod Gruszą. Komory;
- Gospodarstwo Agroturystyczne „U RENI”- Kiszkowo;
- Gospodarstwo Agroturystyczne “ZACISZE” Barbara Serocka- Zagaje;
- Gospodarstwo Agroturystyczne “OAZA” Izabela Osman- Tymień;
- Gospodarstwo Elżbiety i Jana Iwanowskich- Kiszkowo;
- Pokoje Nad Morzem „Zagaje” Anna Sokalska- Zagaje;
- Gospodarstwo Szponikowskiego Mieczysława- Śmiechów;
- Gospodarstwo agroturystyczne Pod Dębem Sylwester Specyaf- Dobrzyca, Smolne;
- Gospodarstwo agroturystyczne Teresy Wołyniec- Śmiechów;
- Gospodarstwo agroturystyczne SOLAR – Elżbieta Sawka, Pleśna;
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Pod Kasztanami” Elżbiety i Bogdana -Staniak – Kiszkowo;
- Gospodarstwo agroturystyczne „POD DĘBAMI”, - Będzino;
- Gospodarstwo Agroturystyczne „RANCZO POD LASEM”:-Łubniki
- Pokoje gościnne Piotrowski Jan, Podamirowo;

- Pokoje gościnne – Sokołowski Maciej, Łekno
- pokoje gościnne Rybka-Kimel Lucyna, Strzeżenice
- pokoje gościnne Serwin Katarzyna, - Mścice
- Pokoje Gościnne: Łucja Powałka Strzeżenice
- Pole Campingowe „Nad Oczkiem” Będzino
- Pokoje gościnne: Józef Grzelka Łopienica
- Domek turystyczny „Eliza”-Tymień
- DWOREK MALINOWO – Agroturystyka: Sylwia i Mirosław Jasińscy, - Dobiesławiec;
- Domki letniskowe “Magnolia” –Łasin Koszaliński
- Pokoje gościnne Anna Zamiara – Podamirowo
- “Dobrzycówka – Dobry Dom” – Dobrzyca

10. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 2 pkt 1 i art. 3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej). W gminie Będzino zadania z zakresu pomocy społecznej i wspierania rodziny wykonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie. Podejmuje on działania m.in. na podstawie następujących przepisów prawa: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawa o Karcie Dużej Rodziny, ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Z końcem 2019 roku kadrę GOPS-u stanowiło 19 osób, w tym: kierownik, 4 pracowników socjalnych, 3 pracowników świadczących pomoc w formie usług opiekuńczych, 2 pracowników realizujących zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych, świadczeniach wychowawczych, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, stypendia szkolne oraz realizacją ustawy o funduszu alimentacyjnym. Dane szczegółowe na temat stanu zatrudnienia w ośrodku, potrzeb w tym zakresie oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 4 - Stan zatrudnienia w GOPS oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2020 rok

Rodzaj stanowiska	Liczba pracowników	Sugerowane zwiększenie zatrudnienia
Kadra kierownicza	1	1
Pracownicy socjalni	4	1
Pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	3	nd
Pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	nd
Pozostali pracownicy	11	nd

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie

Zgodnie z zapisem ustawy o pomocy społecznej każdy ośrodek ma obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników. W 2019 roku wymóg ten w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie nie był spełniony, gdyż na 1 pracownika socjalnego przypadało 2.158 mieszkańców. Wśród propozycji w zakresie rozwoju zasobów kadrowych GOPS-u figuruje m.in. potrzeba zwiększenia o jedną osobę kadry kierowniczej ze względu na realizację dodatkowych zadań, które wynikają z poszczególnych zapisów ustawowych.

Tabela 5 - Wykształcenie kadry GOPS oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2019 roku

Rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i zainteresowanie w tym zakresie		Liczba osób	
		Kadra kierownicza	
Wykształcenie	Wyższe kierunkowe	1	
	Wyższe niekierunkowe	-----	
	Średnie kierunkowe	-----	
	Średnie niekierunkowe	-----	
	Zawodowe i niższe	-----	
Dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	Ukończona	1
		W trakcie realizacji	-----
	Specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny	Ukończona	2
		W trakcie realizacji	-----
	Specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownik socjalny	Ukończona	1
		W trakcie realizacji	-----
	osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej		-----
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny		-----	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny		1	

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO 2021-2025

Na koniec 2019 roku kierownik i 3 pracowników socjalnych posiadało wykształcenie wyższe kierunkowe, a jeden pracownik socjalny wykształcenie średnie kierunkowe. Dodatkowo kierownik i trzech pracowników socjalnych miało specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Ponadto trzech pracowników socjalnych posiadało specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego, jeden pracownik socjalny ukończył specjalizację II stopnia.

Prawo do wsparcia udzielanego przez GOPS mają osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. I tak np. w odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe, które od 2018 roku wynosi 701,00 dla osoby samotnie gospodarującej i 528,00 na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe również jest stosowane przy przyznawaniu świadczeń rodzinnych, które przysługują jeżeli dochód rodziny na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał 674 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764 zł.

W wykonywaniu zadań GOPS współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi gminy, innymi jednostkami organizacyjnymi gminy, służbą zdrowia, policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwot wydatkowanych przez GOPS na realizację zadań w latach 2017-2019

Tabela 6 - Środki finansowe wydatkowane przez GOPS na pomoc mieszkańcom gminy

Wielkość wydatków	2017	2018	2019
Ogółem	3 796 795,15 zł	326487.74zł	3 180 310,42 zł
Na świadczenia z pomocy społecznej	1541036 zł	1064281 zł	871207 zł
Na świadczenia rodzinne	2237334,15 zł	2187636,40 zł	2285403,42 zł
Na zadania zlecone gminne	18425 zł -SUO	12960 zł -SUO	23700zł -SUO

Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie

W latach 2017-2019 wysokość środków finansowych przeznaczonych przez GOPS na pomoc mieszkańcom gminy wahała się (w 2017 r., zł w 2018 r., zł w 2019 r.). Dominującą pozycję stanowiły kwoty wydatkowane na wykonanie zadań zleconych gminie, wśród których przeważały środki przekazane na realizację świadczeń rodzinnych, przede wszystkim w postaci zasiłków rodzinnych. W ramach wykonywania zadań własnych gminy największe kwoty przeznaczono natomiast na udzielanie świadczeń pomocy społecznej, głównie w formie zasiłków okresowych, posiłku, ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej, zasiłków celowych i w naturze oraz zasiłków stałych.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez GOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2017-2019

Tabela 7 - Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019

	2017	2018	2019
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	312	323	270
liczba rodzin	430	370	291
liczba osób w rodzinach	1036	869	668
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	866	546	376

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie.

Liczba osób objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2017-2019 ulegała wahaniom (1036 osób w rodzinach w 2017 r., 869 osób w rodzinach w 2018 r. 668 osób w rodzinach w 2019 r.). Tym samym wahaniom ulegał również udział beneficjentów systemu w ogóle ludności gminy.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnych tabelach informacje na temat struktury wiekowej oraz aktywności zawodowej odbiorców pomocy społecznej w gminie w 2019 roku.

Tabela 8 - Struktura wiekowa odbiorców pomocy społecznej w gminie w 2019 roku

Wiek	Liczba osób w rodzinach
1-16 lat	122
17-21 lat	38
22-30 lat	27
31-40 lat	61
41-50lat	63
51-60 lat	67
61-70 lat	56
71 lat i więcej	9

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie.

Tabela 9 - Struktura beneficjentów pomocy społecznej w gminie ze względu na aktywność zawodową w 2019 roku

Rodzaj aktywności zawodowej	Liczba osób powyżej 18 roku życia według decyzji administracyjnych
Na zasiłku dla bezrobotnych	522
Bezrobotny bez prawa do zasiłku	1219

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie.

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez GOPS pomocą społeczną w 2019 roku wykazała, że największe grupy stanowiły osoby w wieku do 16 lat (122 osoby), osoby w wieku 51-60 lat (67 osoby) i osoby w wieku 31-40 lat (61 osoby). Analizując powyższe dane, można pokusić się o stwierdzenie, iż najliczniejszą grupę wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia GOPS-u w 2019 roku stanowiły charakteryzujące się niskim poziomem dochodów rodziny ubogie i dotknięte bezrobociem. Pochodzące z nich dzieci, z racji niedoborów materialnych w domu, korzystały ze wsparcia w formie dożywiania w szkołach. Diagnozę tę potwierdzają dane dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej, które za lata 2017-2019 przedstawia poniższa tabela

Tabela 10 - Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
ubóstwo	121	110	143	292	240	322
sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	10	13	12	10	15	14
Potrzeba ochrony macierzyństwa	56	42	26	257	202	128
bezrobocie	289	255	198	696	614	470
niepełnosprawność	43	49	50	55	67	76
długotrwała lub ciężka choroba	90	77	78	182	147	146
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	10	19	13	26	47	33
przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0	0
alkoholizm	71	73	54	95	101	72
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	7	6	6	9	9	10
zdarzenie losowe	6	4	4	14	14	16

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie

W latach 2017-2019 zdecydowanie najczęstszymi przyczynami przyznawania pomocy społecznej w gminie były bezrobocie i ubóstwo. W analizowanym okresie zwiększała się liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia GOPS-u zarówno z powodu bezrobocia (w 2017 r,289 w 2018 r, 295 w 2019 r 198), jak i ubóstwa (w 2017 r.,292 w 2018 r., 240 w 2019 r,322). Ważną przyczyną udzielania pomocy była również długotrwała lub ciężka choroba. Liczba osób w rodzinach objętych wsparciem GOPS-u z tej przyczyny także rosła (w 2017 r.,182 w 2018 r, 147 w 2019 r, 146). Istotne przyczyny świadczenia pomocy społecznej w gminie stanowiły także problemy alkoholizmu oraz potrzeba ochrony macierzyństwa. Liczba osób w rodzinach objętych wsparciem GOPS-u z tych powodów wzrastała (odpowiednio: 95 i 257 w 2017 r,101, 257 w 2018 r, w 2019 r, 12, 128). Kolejnymi przyczynami przyznawania pomocy społecznej w gminie były niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawcze i prowadzenia gospodarstwa domowego. W mniejszym stopniu mieszkańcy gminy korzystali z pomocy społecznej z takich przyczyn, jak: trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, bezdomność, zdarzenie losowe, przemoc w rodzinie i sieroctwo. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie przez GOPS wpływały na formę udzielanego wsparcia. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2017-2019 przedstawia poniższa tabela

Tabela 11 - Formy wsparcia w gminie w latach 2017-2019

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Pieniężna	382	323	270	376	318	265	849	697	679
Rzeczowa	286	252	129	171	159	89	582	516	0
Praca socjalna	13	16	18	18	21	23	23	19	
Poradnictwo specjalistyczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej	23	25	23	23	25	23	23	25	19

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie.

W latach 2017-2019 najczęściej udzielaną mieszkańcom gminy formą wsparcia była pomoc finansowa, głównie w postaci zasiłków okresowych, zasiłków celowych oraz zasiłków stałych. Duże znaczenie miała także pomoc rzeczowa udzielana przede wszystkim w postaci posiłku. Ważną formą wsparcia beneficjentów była również praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej. Osoby, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych i które tym samym wymagają całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, są kierowane przez GOPS do domów pomocy społecznej. W analizowanym okresie gmina pokrywała koszt pobytu w Domu Pomocy Społecznej odpowiednio dla 25 i 23 i 19 osób. W ramach realizowanych zadań GOPS przyznawał także świadczenia rodzinne, do których należą: zasiłek rodzinny i dodatki do tego zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższa tabela.

Tabela 12 - Wielkość wydatków na świadczenia rodzinne przyznana w gminie w latach 2017-2019

Wielkość wydatków na świadczenia rodzinne	2017	2018	2019
	2237196,15	2187002,40	2285403,42

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie

W latach 2017-2019 wielkość wydatków przeznaczonych przez GOPS na realizację świadczeń rodzinnych wynosiła (2237196,15 w 2017 r. 2187002,40 zł w 2018 r., 2285403,42 zł w 2019 r.)

Tabela 13 - Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w 2019 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba przyznanych świadczeń	Wartość przyznanych świadczeń

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO
2021-2025**

Zasiłek rodzinny	299	5723	651516,18
Dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	10	10	10000
Dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	11	71	30494
Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	11	158	30494
Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	-----	-----	-----
Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	65	890	82465,79
Dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	18	276	29100
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	177	492	27709,52
Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	104	723	51643,46
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	44	44	44000
Razem	739	8387	908822,75

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie

Tabela 14 - Świadczenia opiekuńcze 2019 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba przyznanych świadczeń	Wartość przyznanych świadczeń
Zasiłek pielęgnacyjny	179	1955	369307,28
Świadczenie pielęgnacyjne	32	357	559736,40
Specjalny zasiłek opiekuńczy	7	53	37200
Zasiłek dla opiekuna na podstawie art. 2 ust 2 o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna	2	16	9444,70
Razem	220	2381	975688,38

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie

Najczęściej GOPS wypłacał zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Istotne formy wsparcia stanowiły również: zasiłek pielęgnacyjny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, a także

podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania i rozpoczęcia roku szkolnego. Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne GOPS opłacał także w latach 2017-2019 składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (2017 r. na kwotę 73422,07 zł 2018 r. na kwotę 73301,65 zł, 2019 r. na kwotę 118951,69 zł)

Świadczenia wychowawcze

Od 2016 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, która stanowi realizację Programu Rodzina 500 plus. Program Rodzina 500 plus to systemowe wsparcie polskich rodzin. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dzieci, w tym z opieki nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka albo dyrektorowi domu pomocy społecznej (obowiązuje od 1 lipca 2019 r.) do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Dodatkowe wsparcie w wysokości 500 zł otrzymać mogą także rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego oraz rodzinne domy dziecka, na każde dziecko, na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Świadczenia wychowawcze realizowane są w gminach, a w sprawach, w których zastosowanie mają unijne przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, sprawy z zakresu świadczeń wychowawczych realizowane są przez wojewodów. Ustawa została zasadniczo znowelizowana od 1 lipca 2019 r., a najważniejszą zmianą była likwidacja kryterium dochodowego na pierwsze dziecko. Do 30 czerwca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługiwało na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 800,00 zł, a jeżeli członkiem rodziny było dziecko niepełnosprawne - 1 200,00 zł. Od 1 lipca 2019 r. świadczenia wychowawcze przysługują bez względu na dochód, a więc organ właściwy nie ma obowiązku weryfikowania czy w odniesieniu do rodziny osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze spełnione zostało kryterium dochodowe. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela

Tabela - 15 Świadczenia wychowawcze 2019 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób którym przyznano świadczenie	którym decyzją	Liczba przyznanych świadczeń	Wartość przyznanych świadczeń
Świadczenia wychowawcze w ramach programu Rodzina 500 +	909		909	6.633572,48

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie

W roku 2019 wielkość wydatków przeznaczonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie na realizację świadczeń wychowawczych w ramach programu Rodzina 500 + wynosiła 6.633572,48 zł

Świadczenie Dobry Start (300 +)

W 2018 roku na mocy Uchwały nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. ustanowiono rządowy program „Dobry start” Celem program jest wsparcie rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Wsparcie polega na przyznaniu na dziecko, raz w roku, świadczenia „dobry start” w wysokości 300 zł bez względu na dochód rodziny. Na mocy przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” odstąpiono od konieczności wydawania decyzji administracyjnych w sprawach o świadczenie dobry start, za wyjątkiem konieczności wydania decyzji w sprawie odmowy przyznania świadczenia lub w sprawach o nienależnie pobrane świadczenia (podobne uregulowania zawarte zostały w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci). Organ przyznający świadczenie zobligowany był do wysłania informacji o przyznaniu świadczenia dobry start na wskazany we wniosku adres poczty elektronicznej (dla wniosków złożonych drogą elektroniczną) lub do wydania takiej informacji na żądanie osoby (dla wniosków składanych drogą tradycyjną). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela

Tabela 16 - Informacja o wydatkach na świadczenia Dobry Start

Wyszczególnienie	2018			2019	
	Liczba świadczeń	Liczba Uprawnionych	Kwota do wypłaty	Liczba świadczeń	Liczba uprawnionych
Świadczenie Dobry Start	971	677	291.300,00 zł	399	702

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie

W 2018 r. na realizację programu „ Dobry Start ” przeznaczono ogółem kwotę 291.300,00 zł natomiast w 2019 przeznaczono ogółem 299.700,00 zł

Fundusz alimentacyjny

Z dniem 1 października 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów fundusz alimentacyjny, stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa. Ustawa ma na celu dostarczenie środków utrzymania osobom, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, a w szczególności dzieciom. Kodeks rodzinny i opiekuńczy nakłada w pierwszej kolejności na członków ich rodzin obowiązek alimentacyjny. Od dnia 01 października 2020 r. kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 900,00 zł na osobę w rodzinie. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje do wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie na jedno dziecko. Dane szczegółowe przedstawia poniższa tabela

Tabela 17 - Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2017-2019

Liczba osób, którym przyznano świadczenie alimentacyjne	2017	2018	2019
	104	82	84
Liczba przyznanych świadczeń alimentacyjnych	104	82	84
Wielkość wydatków na świadczenia alimentacyjne	417.170,00	357.460,00	344.030,69

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie

Liczba osób, którym w latach 2017-2019 GOPS decyzją przyznał świadczenie alimentacyjne, ulegała niewielkim wahaniom (104 w 2017 r, 82 w 2018 r., 84 w 2019 r.), tym samym wahała się liczba wypłaconych świadczeń (104 w 2017 r., 82 w 2018 r., 84 w 2019 r.). Zmieniała się również wysokość kwot wydatkowanych na ten cel (417.170,00 w 2017 r., 357.460,00 zł w 2018 r., 344.030,69 zł w 2019 r.).

Dodatki mieszkaniowe

Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. 2019 r. poz. 2133 ze zm.). Dodatki mieszkaniowe wypłacane są ze środków budżetu gminy. Stanowią formę pomocy dla osób które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Pomoc ta ma charakter częściowy, co oznacza, że osoba, której przyznano dodatek musi ponosić i uiszczać we własnym zakresie (z własnego budżetu) pozostałą, poza dodatkiem mieszkaniowym, część opłat związanych z utrzymaniem lokalu. W przypadku nie wnoszenia opłat przez okres 2 miesięcy, dodatek jest wstrzymywany, a po uregulowaniu tych zaległości, wypłata dodatku jest wznowiana. Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom mającym tytuł prawny do lokalu, a także osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego pod warunkiem, że oczekują one na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny. Obok tytułu prawnego wymagane jest także faktyczne zamieszkiwanie w lokalu, przez co rozumie się taką sytuację, gdy dana osoba przebywa w konkretnym mieszkaniu z zamiarem stałego pobytu tj. chodzi o miejsce, gdzie koncentrują się wszystkie jej sprawy osobiste i majątkowe, choćby nawet przerwa w faktycznym przebywaniu w miejscu zamieszkania spowodowana była studiami, odbywaniem służby wojskowej, czy pobytem w zakładzie karnym. Przyznanie dodatku uzależnione jest od średniego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego uzyskanego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku (do 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym. i 125% w gospodarstwie wieloosobowym), powierzchni zajmowanego lokalu oraz od wysokości miesięcznych wydatków na lokal. Ustawa dopuszcza odstępstwa, zarówno jeśli dochód jest wyższy od przyjętego, jak i w sytuacji, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego przekracza powierzchnię normatywną lokalu o 30%. Wysokość dodatku mieszkaniowego uzależniona jest od wysokości wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania oraz od miesięcznego dochodu brutto w gospodarstwie domowym na jedną osobę. Jeżeli wnioskodawcy przysługuje dodatek mieszkaniowy, a w jego mieszkaniu nie ma centralnego ogrzewania ciepłej wody lub instalacji gazu przewodowego, to wówczas naliczany jest ryczałt na zakup opału, stanowiący część dodatku mieszkaniowego, który wypłaca się wnioskodawcy. Dane o wysokości wypłaconych dodatków mieszkaniowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18 - Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych

2017			2018			2019	
Liczba dodatków	Kwota dodatków (zł)	Średnia kwota dodatku (zł)	Liczba dodatków	Kwota dodatków (zł)	Średnia kwota dodatku (zł)	Liczba dodatków	Kwota dodatków (zł)
669	128440,63	191,99	486	89,969,59	184,30	392	68,837.72

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie

Dodatki energetyczne

Przyznawanie i wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. 2018 r. poz. 755 ze zm.). Zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 180 ze zm.), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Dodatek energetyczny wynosi miesięcznie 1/12 kwoty rocznej dodatku energetycznego ogłaszanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Wysokość dodatku energetycznego na kolejne 12 miesięcy ogłasza minister właściwy do spraw gospodarki, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. W okresie od dnia 01.01.2019 roku do dnia 30.04.2019 roku wysokość dodatku energetycznego dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną wynosiła 11,35 zł miesięcznie,
- składającego się z 2 do 4 osób wynosiła 15,77 zł miesięcznie,
- składającego się z co najmniej 5 osób wynosiła 18,92 zł miesięcznie.

W okresie od dnia 01.05.2019 roku do dnia 31.12.2019 roku wysokość dodatku energetycznego dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną wynosiła 11,37 zł miesięcznie,
- składającego się z 2 do 4 osób wynosiła 15,80 zł miesięcznie,
- składającego się z co najmniej 5 osób wynosiła 18,96 zł miesięcznie.

Zryczałtowany dodatek energetyczny jest przyznawany wnioskodawcy będącemu odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej na okres przyznanego dodatku mieszkaniowego

Tabela 19 - Struktura wypłaconych dodatków energetycznych

Gospodarstwa domowe z uwzględnieniem ilości osób w gospodarstwie	2018		2019
	Liczba dodatków	Kwota wypłaconych dodatków (zł)	Liczba dodatków
Gospodarstwo prowadzone przez osobę samotną	18	203,78	7
Gospodarstwo składające się z 2 do 4 osób	0	0	11
Gospodarstwo składające się z co najmniej 5 osób	4	74,80	11
Ogółem	22	278,58	29

Źródło : Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie

11. SEKTOR POZARZĄDOWY

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form aktywności społecznej. Odgrywają ważną rolę nie tylko w konsolidacji lokalnej społeczności, organizacyjnym wzmocnieniu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju małych i średnich miejscowości. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i marginalizowanych grup społecznych, ale ich lokalnego otoczenia, sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie jej zasobów.

W 2019 roku w gminie Będzino funkcjonowało 23 organizacje pozarządowe. Samorząd gminy, w oparciu o akt prawa miejscowego (Program współpracy gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego), podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę zlecenia organizacjom realizacji zadań własnych gminy, dofinansowywania działalności statutowej, wsparcia rzeczowego, wsparcia lokalowego oraz doradztwa i konsultacji.

Poniżej przedstawiono dane szczegółowe na temat sektora pozarządowego funkcjonującego w gminie.

Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Będzino w 2019 roku (www.mojepanstwo.pl oraz www.bazy.ngo.pl)

1. Fundacja Nasze Życie;
2. Fundacja Nowe Życie Starych Pojazdów;
3. Fundacja Pływamy i Ratujemy z Ustronia Morskiego
4. Diecezjalna Fundacja Pomocy w Kształceniu Młodzieży Wiejskiej Ks. Arc. Mariana Gołębińskiego
5. Caritas Parafi p.w. św. Antoniego Padewskiego w Mścicach;
6. Caritas Parafii p.w. Trójcy Świętej
7. Stowarzyszenie szachowe Husaria z Koszalina
8. Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Gminy Będzino

9. Stowarzyszenie Sportowe Gminy Będzino;
10. Stowarzyszenie Miłośników Psów Ras Północnych oraz Sportu Zaprzęgowego „Huskosky”;
11. Stowarzyszenie „Lepsze jutro”;
12. Spółdzielnia mieszkaniowa „Na wzgórzu”;
13. Spółdzielnia mieszkaniowa własnościowo-lokatorska „Jedność”;
14. Spółdzielnia mieszkaniowa własnościowo-lokatorska „Bratek”;
15. Spółdzielnia kółek rolniczych;
16. Związek zawodowy przemysłu zbożowo- młynarskiego;
17. Gminna Spółdzielnia „Samopomoc chłopska”;
18. Spółdzielnia mieszkaniowa „Zalesie” w Mścicach;
19. Kółko rolnicze w Mścicach;
20. Koła Gospodyń Wiejskich
21. Ochotnicza Straż Pożarna w Będzinie;
22. Ochotnicza Straż Pożarna w Dobrzycy;
23. Ochotnicza Straż Pożarna w Mścicach.

Z racji położenia gminy w bliskim sąsiedztwie Koszalina, samorząd gminny współpracuje także z sektorem pozarządowym funkcjonującym na terenie tego miasta. Są to:

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Pomorza Środkowego - Zwycięstwa 42, 75-201 Koszalin oraz Środkowopomorskie Regionalne Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe - Orłąt Lwowskich 26A, 75-522 Koszalin

Budowanie społeczności obywatelskiej to także zadanie instytucji religijnych obecnych w przestrzeni społecznej.

W 2019 roku w gminie Będzino funkcjonowały 4 parafie Kościoła rzymskokatolickiego:

- Parafia p.w. Trójcy Świętej w Dobrzycy, Dobrzyca 57, 76-038 Dobrzyca,
- Parafia p.w. Św. Jana Chrzciciela w Łeknie, Łekno 11, 76-037 Będzino,
- Parafia p.w. Św. Antoniego Padewskiego w Mścicach, ul. Kościelna 1, 76-031 Mścice,
- Parafia p.w. Matki Boskiej Królowej Polski w Śmiechowie, Śmiechów 26a; 76-038 Dobrzyca.

12. BEZROBOCIE

Problemy na rynku pracy, objawiające się niedostateczną liczbą miejsc pracy, prowadzą do obniżenia standardu życia ludności. Długotrwałe pozostawanie bez zatrudnienia ogranicza szanse na podjęcie pracy, przyczynia się do ubożenia ludności, a nawet prowadzi do wykluczenia społecznego.

W gminie Będzino na 1000 mieszkańców pracuje 132 osób .
43,3% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 56,7% mężczyźni.

Tabela 20 Wskaźnik bezrobocia¹ rejestrowanego w gminie Będzino w latach 2013-2019

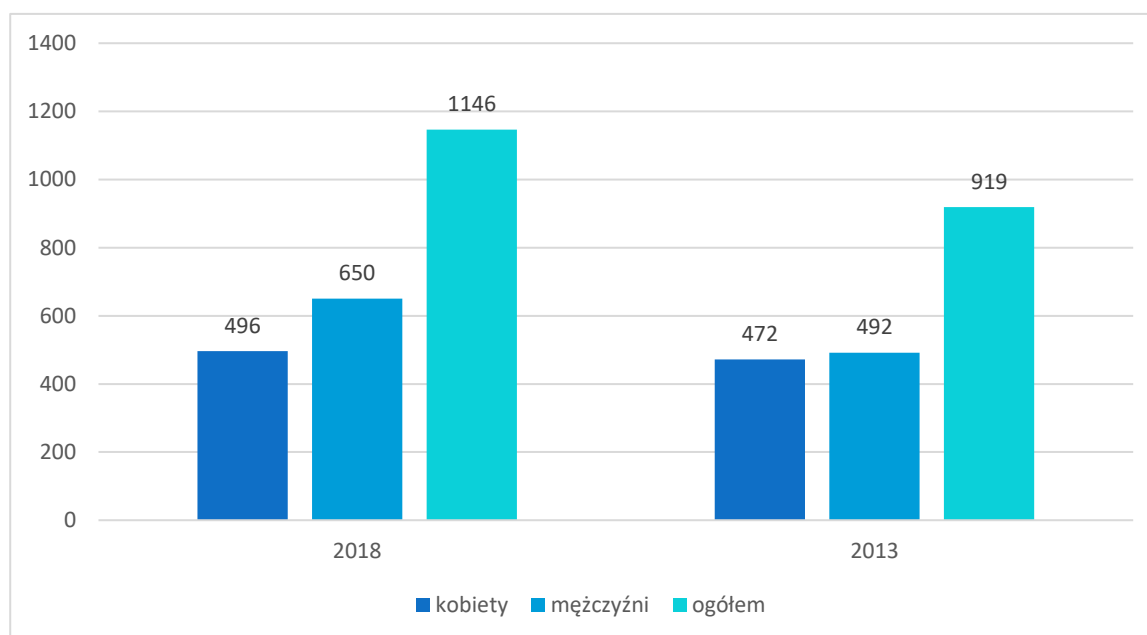
Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego w gminie Będzino w latach 2013-2019	2013	2019
Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego	13,9	5,3
Stopa bezrobocia rejestrowanego wśród kobiet w gminie	51,6	61,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Koszalin

Bezrobocie rejestrowane w gminie Będzino wynosiło w 2019 roku 5,3% (61,4% bezrobotnych to kobiety). Co w porównaniu z rokiem 2013 oznacza znaczący spadek chociaż zauważono nieznaczny wzrost wśród kobiet, mimo wszystko wskazując na aktywizację społeczności gminy na rynku pracy.

W 2019 roku zarejestrowano 151 osób długotrwale bezrobotnych co stanowiło 53% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w gminie, 66 osób posiadało prawo do zasiłku (22,5% osób z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie).

Wykres 9 Osoby aktywne zawodowo w gminie Będzino 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba osób pracujących w gminie Będzino wynosiła na koniec 2018r. - 1146 (w tym 650 mężczyzn i 496 kobiet).

W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Będzino wynosiło 3 919,20 zł. (do 3200,00zł. w roku 2013), co odpowiada 81.10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

¹ „Wskaźnik bezrobocia” to wyrażony w procentach stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Będzino 849 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 287 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy – co że saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -562. Obraz taki jest konsekwencją położenia geograficznego – bliskości Koszalina czy Kołobrzegu jako potencjalnych miejscowości oferujących zatrudnienie. Niemal co trzeci (28,4%) aktywny zawodowo mieszkaniec gminy Będzino pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 27,8% w przemyśle i budownictwie, a 15,6% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,6% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości). Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Bedzino

Pomimo obserwowanego spadku wsakźnika bezrobocia, warto nadal zachęcać młodzież do zdobywania wykształcenia, natomiast w przypadku osób pozostających na rynku pracy bez zatrudnienia, szczególny nacisk należy położyć na doksztalcanie oraz systematyczne podnoszenie lub zmianę kwalifikacji zawodowych.

13. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Pozostaje konsekwencją zmian demograficznych i ruchliwości społecznej, oraz recesji gospodarczej, bezrobocia, ubóstwa, kryzysu polityki mieszkaniowej i wzrostu cen mieszkań, ale także dysfunkcjonalnością instytucji opiekuńczo-resocjalizacyjnych i karnych zaniedbujących obowiązek opieki następczej.

Jako przyczyny bezdomności wskazuje się m.in., likwidację państwowych zakładów pracy, i funkcjonujących przy nich hoteli robotniczych, brak miejsc w szpitalach (także psychiatrycznych), zakładach opiekuńczych, domach pomocy społecznej, brak opieki nad wychowankami pieczy zastępczej kończącymi 18 lat, brak ośrodków dla nosicieli wirusa HIV, ale także zaległości w opłatach czynszowych skutkujących eksmisją, uzależnienia, przestępczość, odrzucenie lub brak opieki ze strony najbliższych, rozwód lub trwały rozpad innych więzi formalnych lub nieformalnych, prostytutka kobiet, przemoc w rodzinie. Często wskazuje się jako powód bezdomności, świadome odrzucenie powszechnie uznawanego systemu wartości. Bezdomnymi mogą także zostać obcokrajowcy, którzy dostali się do naszego kraju nielegalnie przekraczając granicę, poszukujący pracy. W obawie przed deportacją z naszego kraju nie chcą zgłosić się po pomoc do odpowiednich władz. Ich sytuacja jest szczególnie trudna ze względu na potęgującą trudności barierę językową.

Osobami bezdomnymi, obok tych, które są nimi z wyboru, najczęściej stają się ludzie w starszym wieku, matki z nieletnimi dziećmi, rodziny pełne nieposiadające środków finansowych na opłacenie mieszkania oraz osoby, które opuściły zakłady karne.

Bezdomność w gminie Będzino jest jedynie zjawiskiem marginalnym, nie urasta do rangi problemu społecznego. Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z gminy świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie. Przybiera ona głównie formę wsparcia rzeczowego (odzież, posiłek).

W roku 2018 GOPS przyznał pomocy z powodu bezdomności pomoc 10 rodzinom (łącznie 15 osób) z terenu gminy.

14. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

Uzależnienia, przemoc w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Poza alkoholizmem, czy narkomanią, coraz większa liczba młodych ludzi zmaga się z uzależnieniem od telefonu komórkowego, Internetu, a także od różnego rodzaju szkodliwych zachowań.

Konsekwencje tych zjawisk dostrzegane są we wszystkich sferach życia człowieka, począwszy od zdrowotnych – zarówno psychicznych, fizycznych skończywszy na społecznych, które określa się często jako prawidłowe relacje jednostki ze społeczeństwem (konflikty z członkami rodziny, zaniedbywanie podstawowych obowiązków, problemy w miejscu pracy, szkole)

Jako przyczyny uzależnień wskazuje się uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia, ale też powszechność i dostępność środków psychoaktywnych, panująca moda na ich zażywanie oraz fakt, że są one traktowane jako ucieczka od codzienności, środek obronny przed trudnościami, sposób na rozładowanie stresu i konfliktów oraz poszukiwanie nowych wrażeń i doznań, czy po prostu (w przypadku telefonu, Internetu) jako normę – wymóg włączenia w życie społeczne.

Przemoc w rodzinie jest patologią życia społecznego mającą swoje źródło w m.in., w uzależnieniach, czy też stereotypach dotyczących zasad funkcjonowania społecznego, podziału ról w rodzinie (szczególnie obecnych w mniejszych miejscowościach). Jej ofiarami są zazwyczaj osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawcy. Na ogół należą do nich kobiety i dzieci, (choć należy odnotować zwiększającą się liczbę mężczyzn zgłaszających akty przemocy), przemoc dotyka coraz częściej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Liczba osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, czy mediów elektronicznych (telefony, Internet, gry komputerowe) oraz dotkniętych, z powodu ich nadużywania, a także skala problemu przemocy w rodzinie jest trudna do ustalenia.

Zakłada się liczbą osób uzależnionych od alkoholu w gminach 10-tys. to około 200 osób w otoczeniu których żyją współmałżonkowie, rodzice i dzieci.² Wskazówką mogą być także dane uzyskane od instytucji, organizacji monitorujących omawiane zjawiska na terenie gminy.

Jak wynika z uzyskanych danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w latach 2017-2019 wystąpiono o skierowanie na leczenie odwykowe jedynie 19 osób, z czego faktycznie skierowano na leczenie jedynie 4 osoby. Nie oznacza to jednak że zjawiska te nie są obecne w gminie.

Zakłada się, że aby skutecznie przeciwdziałać problemom uzależnień i przemocy w rodzinie oraz eliminować ich niekorzystny wpływ na życie społeczne, konieczne jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i ich rozwiązywaniem oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych. Na szczeblu gminnym działania te wyznaczane są w ramach gminnych

² Dane szacunkowe Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO 2021-2025

programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, a także przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a ich inicjowanie należy do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Należy odnotować sukcesywny wzrost środków finansowych przeznaczanych w gminie Będzino na działania profilaktyczne:

2017 – 99 982 zł

2018 – 125 936 zł

2019 – 159 553,22 zł

W gminie systematycznie podejmowano działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży – kolonie, programy profilaktyczne, itp.:

2017 – jednorazowe prelekcje, pogadanki: 143 osoby; spektakle prof.: 196 osób; konkursy plastyczne: 240 osób; program z obszaru profilaktyki uniwersalnej skierowany do dzieci młodzieży: 191 osób, warsztaty dla rodziców – 16 osób; kolonia: 50 osób a także kampanie ulotkowe/plakatowe

2018 - program z obszaru profilaktyki uniwersalnej skierowany do dzieci młodzieży: 220 osób; jednorazowe prelekcje, pogadanki: 187 osób; spektakle profilaktyczne: 320 osób; konkursy plastyczne: 70 osób; kolonia: 50 osób.

2019 – spektakle profilaktyczne: 100 osób; kolonia: 40 osób; szkolenie dla nauczycieli z programu „Unplugged” – 42 osoby

Jednym z zadań GKRPA jest monitorowanie rynku sprzedaży produktów alkoholowych, kontrola, wydawanie i cofanie zezwoleń na obrót tymi produktami.

Analiza uzyskanych danych pokazuje, że ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych nieznacznie wzrosła (2017 – 34, 2018 – 37, 2019 – 36), wydano w latach 2017-2019 - 45 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych jednak ostatnie kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzono w 2017 roku. W uzupełnieniu powyższych danych warto dodać, iż w analizowanym okresie nie podjęto żadnej decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz nie było negatywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na ich sprzedaż.

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, istotną funkcję w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w gminie pełnią inne jednostki i grupy wsparcia. Ich wykaz zawiera poniższa tabela.

Tabela 21 Jednostki i grupy wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych przemocą w rodzinie w gminie

nazwa jednostki	adres
Punkt Konsultacyjny	Będzino 19, 76-037 Będzino
Gminny Zespół Interdyscyplinarny	
Klub AA Tęcza w Będzinie	

Dane Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie.

Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie świadczy również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, włączając się realizację założeń gminnego programu rozwiązywania problemów uzależnień.

Analiza uzyskanych danych pokazuje, że w latach 2017-2019 liczba beneficjentów korzystających ze wsparcia GOPS-u z powodu alkoholizmu pozornie spada z roku na rok (liczba rodzin: z 71 w 2017 spadła do 54 w 2019r.) jednak jeśli weźmiemy pod uwagę liczbę osób w rodzinach objętych pomocą, to obserwujemy nieznaczny wzrost (z 95 w 2017 do 101 w 2019r)

W analizowanym okresie GOPS nie udzielił wsparcia ze względu na przemoc domową ani z powodu narkomanii.

15. PROBLEMY RÓWNOŚCI PŁCI

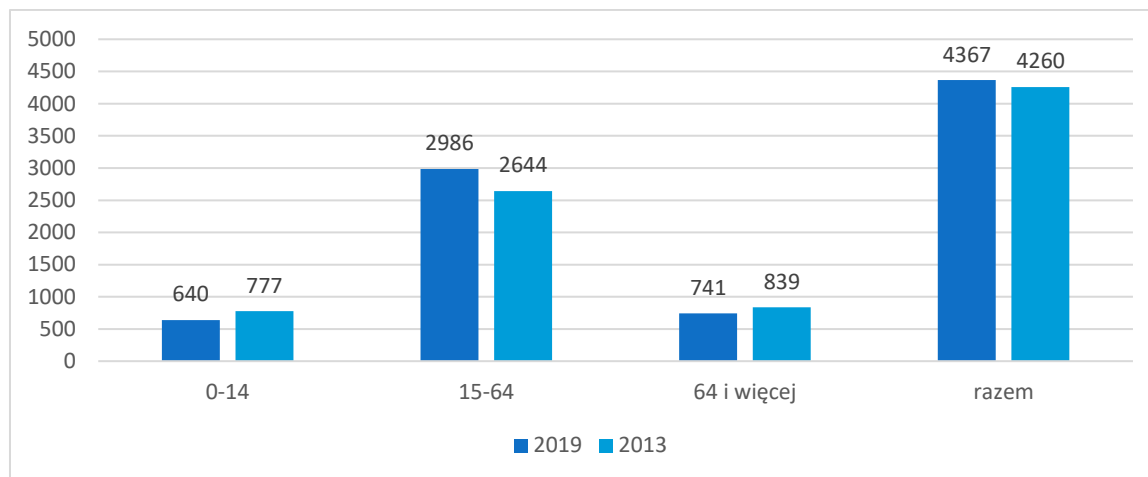
Polityka równości szans płci jest jednym z priorytetów polityki Unii Europejskiej i Polski jako członka UE. Koncentruje się na celowym, systematycznym i świadomym ocenianiu prowadzonych działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet i mężczyzn, mając na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć i osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn w różnych sferach życia społecznego. Problemy oraz doświadczenia kobiet i mężczyzn powinny być integralnym elementem planowania, wdrażania i monitorowania realizowanych programów i projektów, aby nierówność się nie utrzymywała, a kobiety i mężczyźni odnosili równe korzyści. Dzięki wdrażaniu zasady równości szans płci w realizowanych przedsięwzięciach, odpowiadają one lepiej na specyficzne potrzeby zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Strategia UE na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020-2025 swoim celem uczyniła zwalczanie przemocy na tle płciowym, przełamywanie stereotypów związanych z płcią, zniwelowanie różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn na rynku pracy, zapewnienie równego udziału w różnych sektorach gospodarki, rozwiązanie problemu zróżnicowania wynagrodzeń i emerytur ze względu na płeć, zniwelowanie różnic płci jeśli chodzi o opiekę nad osobami zależnymi i osiągnięcie równowagi płci w procesie podejmowania decyzji i w polityce.

Komisja Europejska wskazuje na bariery w osiągnięciu pełnej równości płci, są to m.in.,:

- segregacja pionowa i pozioma rynku pracy,
- różnice w płacach kobiet i mężczyzn,
- mała dostępność elastycznych form czasu pracy,
- niski udział mężczyzn w wypełnianiu obowiązków rodzinnych,
- niski udział kobiet w podejmowaniu decyzji,
- przemoc ze względu na płeć,
- niewidoczność kwestii płci w ochronie zdrowia,
- niewystarczający system opieki przedszkolnej,
- stereotypy płci we wszystkich obszarach,
- dyskryminacja wielokrotna, szczególnie w odniesieniu do kobiet starszych, imigrujących, niepełnosprawnych, należących do mniejszości etnicznych.

Wprowadzenie w życie zasad polityki równości płci wymaga przeprowadzenia analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, która opiera się na przedstawieniu danych ilościowych i jakościowych w podziale na płeć oraz odniesieniu się do występujących barier równości płci.

Wykres 10 Liczba kobiet w gminie Będzino 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W analizowanym okresie struktura ludności gminy Będzino pod względem płci stwierdza się, że roku 2019, w gminie współczynnik feminizacji wynosi 102 (na 102 kobiety przypada 100 mężczyzn), a odsetek kobiet w liczbie ludności gminy utrzymywał się na podobnym od lat poziomie – 50,4%. Biorąc pod uwagę cały analizowany okres liczba kobiet w wieku przedprodukcyjnym, podobnie liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym zmniejszyła się, zaś liczba kobiet w wieku produkcyjnym rośnie.

Tabela 22 - Udział kobiet w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym a udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w gminie w latach 2013 i 2019

	2013	2019
udział kobiet w liczbie mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym	46,44%	49,9%
udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w gminie	51,6%	14,4%
udział mężczyzn w liczbie osób bezrobotnych w gminie	48,4%	8,4%

Analiza bezrobocia rejestrowanego wskazuje w gminie Będzino wskazuje, na to, że wśród bezrobotnych zarejestrowano nieco więcej kobiet niż mężczyzn, co mogłoby sugerować pewną nierówność na rynku pracy.

Z diagnozy społecznej przeprowadzonej wśród mieszkańców gminy wynika, że problemy dotyczące równości płci w gminie, koncentrują się głównie w obszarze zatrudnienia, a znane respondentom przypadki dyskryminacji ze względu na płeć w większości nie są znane mieszkańcom gminy Będzino. W opinii respondentów samorząd gminy prowadzi działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn oraz przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć, ale te działania są znikome i trudne do określenia dla ankietowanych.

Planując działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie równości płci, należy położyć nacisk na budowanie świadomości mieszkańców gminy w zakresie równouprawnienia ze

względu na płeć, co przyczynić się może do osłabienia istniejących nierówności w obszarze rynku pracy, a także uwzględnić zagadnienie równości płci w działaniach edukacyjnych ukierunkowanych na wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

16. SYTUACJA DZIECKA

Dziecko wymaga szczególnej opieki i troski. Działalność na jego rzecz powinna polegać przede wszystkim na ochronie jego praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz na asekurowaniu go w obliczu zagrożeń.

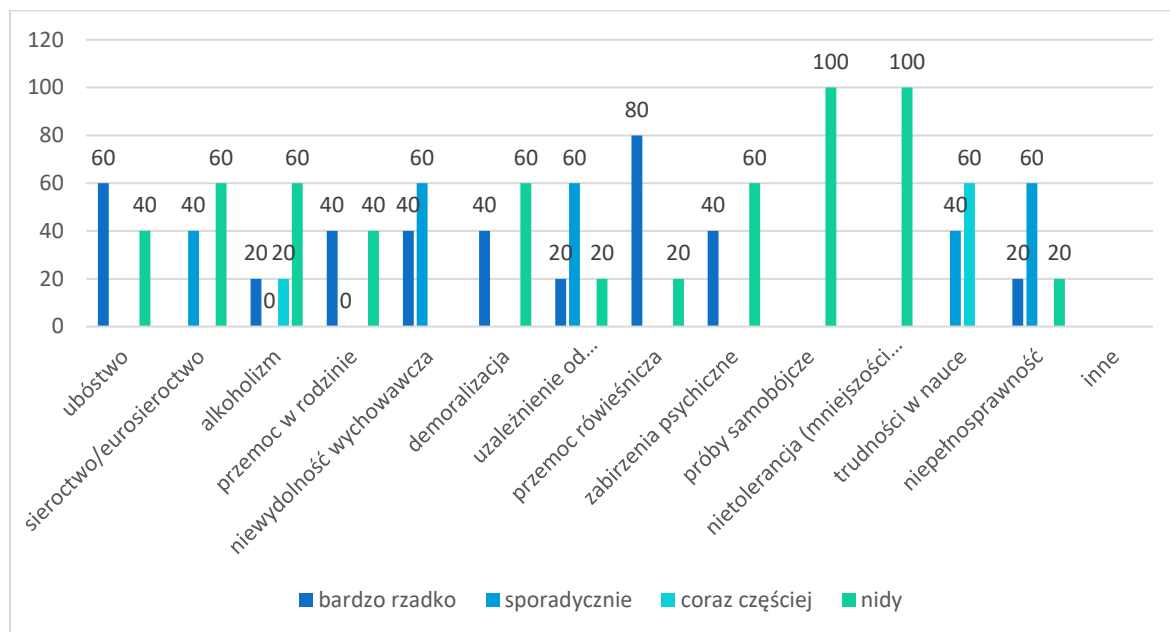
Analiza sytuacji dziecka w gminie Będzino została dokonana na podstawie dokumentów udostępnionych przez Gminę Będzino, oraz badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowych. Badania te pozwoliły zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informację na temat prowadzonych w szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych.

Placówki oświatowe na terenie gminy Będzino oferują dzieciom i młodzieży zajęcia dodatkowe. Są to różnorodne tematycznie koła zainteresowań (m.in. koła przedmiotowe, muzyczne, teatralne, literacko-recytatorskie, informatyczne, krajoznawczo-turystyczne, koło miłośników regionu, zajęcia rozwijające talenty, instrumentalne, sportowe, karate, unijny program języka angielskiego, ruch parafialno - formacyjny i chór). Jednocześnie wszystkie szkoły prowadzą zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wśród nich najczęściej organizowane są: zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne, psychoterapeutyczne oraz rewalidacyjne, nauczanie indywidualne dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze.

Problemy uczniów i ich rodziny

Ankietowani przedstawiciele placówek edukacyjnych identyfikowali problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny wypełniając zamknięty katalog potencjalnych problemów obejmujący 14 zmiennych, stwierdzali ich obecność, podając częstotliwość występowania zjawiska.

Wykres 11 - Problemy występujące wśród uczniów

Źródło: dane z ankiety przeprowadzonej wśród przedstawicieli placówek oświatowych w gminie Będzino

Z analizy uzyskanych odpowiedzi wynika, że przedstawiciele placówek oświatowych za najpoważniejsze uznali problemy z przemocą rówieśniczą występującą wśród dzieci i młodzieży, a także coraz częściej występujące trudności w nauce, czy uzależnienie od mediów elektronicznych. Dostrzegają także ubóstwo oraz przejawy niewydolności wychowawczej rodziców, bardzo rzadko diagnozując przejawy przemocy domowej.

Obszary, w jakich należałoby przeprowadzić badania wśród dzieci, młodzieży i rodziców

Analiza uzyskanych danych wymusza potrzebę wnikliwego przyglądania się środowisku ucznia, ze szczególnym uwzględnieniem jego sytuacji rodzinnej i materialnej. Należy dokładnie diagnozować i monitorować obszar niedostosowania społecznego uczniów, szczególnie pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo.

Działania profilaktyczne podejmowane w szkołach

W placówkach oświatowych podejmowane są różnorodne działania wychowawcze i profilaktyczne. Wśród nich realizowane i prowadzone są programy dydaktyczne, prewencyjne i prozdrowotne (np. Bezpieczne wakacje, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Bez przemocy w dorosłość”, „Bezpieczna szkoła”, „Aktywna szkoła – aktywny uczeń”, „Trzymaj formę”, „Mleko z klasą”, „Owoce i warzywa w szkole”). Organizowane są konsultacje pedagogiczne i psychologiczne, pogadanki, szkolenia, konkursy plastyczne i naukowe oraz spotkania i warsztaty z przedstawicielami Policji, opieki społecznej i kuratorami zawodowymi.

Badania i działania profilaktyczne i naprawcze

Określając działania profilaktyczne i naprawcze, które należałoby przeprowadzić w placówkach oświatowych, zwraca się uwagę na potrzebę systematycznych działań

profilaktycznych w zakresie kanalizowania zachowań nieakceptowanych społecznie, ewaluacji działalności dydaktycznej w kierunku poszukiwania efektywnych metod i technik nauczania i wychowania (np., wprowadzenie treningu zastępowania agresji, czy mediacji rówieśniczych w obszar działań wychowawczych). A także włączenie rodziców w proces edukacji i wychowania dzieci i młodzieży poprzez większe zaangażowanie ich w organizację imprez szkolnych, środowiskowych i charytatywnych, a także zwiększanie ich współodpowiedzialności za sposoby realizowania programów szkolnych.

Zwrócić należy uwagę na konieczność wzbogacenia oferty kulturalnej, mogącej być świetną formą edukacji czy zagospodarowania czasu wolnego, m.in. poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych, tworzenie kół zainteresowań, wyjazdy do kina, teatru oraz umożliwianie korzystania z obiektów sportowych. Niezbędne wydaje się poszerzanie współpracy placówek oświatowych z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny (Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, placówkami służby zdrowia, Gminnym Ośrodkiem Kultury, biblioteką, Sądem Rodzinnym, asystentami rodziny, kuratorami społecznymi, Policją, oraz Zespołem Interdyscyplinarnym), umożliwiającymi wspieranie rodzin w zakresie budowania prawidłowych wzorców zachowań, a także objęcie dzieci i młodzieży programami bezpłatnego dożywiania czy przyznawania stypendiów socjalnych.

17. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH

Planowanie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych, zapewnianie im odpowiednich warunków życia oraz kontynuowania aktywności, wymaga zbadania liczebności i struktury tej grupy mieszkańców gminy. Jak wynika z danych demograficznych w porównaniu z rokiem 2013 w 2019r. w gminie Będzino wzrosła liczba mieszkańców w wieku 60 lat i więcej (od 1.234 w 2013 roku do 2064 w roku 2019). Jednocześnie wzrósł odsetek osób w wieku 60 i więcej lat w ogólnej liczbie mieszkańców gminy (od 14,4% w 2013 roku do 23,8% w 2019 r.). Przedstawione w tabeli dane potwierdzają zjawisko obserwowane w Polsce jak i całej Europie starzenia się społeczności.

Tabela 23 Mieszkańcy gminy w wieku poprodukcyjnym w latach 2013 i 2019

	2013	2019
ludność gminy ogółem	8555	8659
liczba osób w wieku 60 lat i więcej	1234	2064
udział osób w wieku 60 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności gminy	14,4%	23,8%

Coraz liczniejsza grupa seniorów wymaga zorganizowania różnych form pomocy m.in., materialnej czy rzeczowej, ułatwienia korzystania z usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych, organizowania różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego.

W tym kontekście należy zauważyć, działalność społeczną Stowarzyszenia Lepsze Jutro, m.in., prowadzenie Dziennego Domu Senior+ w Tymieniu, Klubu Senior+ w Mścicach czy Środowiskowego Domu Samopomocy w Będzinie.

Gminny Ośrodek Kultury w Będzinie umożliwia emerytom i rencistom na podstawie skierowania od lekarza (dwa razy w roku) bezpłatnie korzystanie z zabiegów podstawowych,

takich jak: elektroterapia, sonoterapia – UD, fonoterapia, magnetoterapia, laseroterapia, ćwiczenia UGUL w gabinecie rehabilitacyjnym.

W gminie realizowany jest wieloletni program „Senior+” mający na celu prowadzenie działań w „Dziennym Domu Senior+” i „Klubie Senior+”. Uczestnicy programu zostali wytypowani i skierowani przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie. Głównym założeniem projektu jest podtrzymywanie kondycji psychicznej uczestników, zwalczanie osamotnienia oraz rozwijanie zainteresowań, a także integracja.

Kolejna tabela przedstawia szczegółowe dane na temat struktury wiekowej mieszkańców gminy w wieku 60 lat i więcej oraz ich podział według płci.

Tabela 24 - struktura wiekowa mieszkańców gminy w wieku 60 lat i więcej oraz ich podział według płci w 2019.

wiek w latach	mężczyźni	kobiety	ogółem	udział kobiet %
60-64	331	373	704	52,9
65-69	305	280	585	47,9
70-74	169	170	339	50,1
75-80	70	94	164	57,3
81-84	45	83	128	64,8
85 i więcej	30	114	144	79,2
razem	950	1114	2064	

Kolejna tabela przedstawia szczegółowe dane na temat struktury wiekowej mieszkańców gminy w wieku 60 lat i więcej oraz ich podział według płci.

Wśród mieszkańców gminy w analizowanej grupie wiekowej najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 60-64 lat - 34,1% wszystkich mieszkańców gminy Będzino mających powyżej 60 lat . W analizowanej kategorii wiekowej większość stanowią kobiety, przy czym należy zauważyć, że jedynie w kategorii wiekowej 65-69 lat więcej jest mężczyzn. Uzyskane wyniki potwierdzają ogólnopolską tendencję w zakresie długości życia. .

Wśród beneficjentów pomocy społecznej udzielanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie w 2019 roku były 82 osoby w wieku powyżej 60 lat (w tym 67 osób w wieku 61-70 lat oraz 15 osób w wieku 71 i więcej lat). Wśród tych osób było 12 emerytów.

18. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Przyjmujemy, że niepełnosprawność jest ograniczeniem lub brak zdolności do wykonywania czynności w sposób lub w zakresie uważanym za normalny dla człowieka, wynikające z uszkodzenia i upośledzenia funkcji organizmu.³

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) za niepełnosprawną należy uznać osoby, które nie mogą samodzielnie, częściowo lub całkowicie, zapewnić sobie możliwości normalnego

³ <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/niepelnosprawnosci;3947453.html>

życia indywidualnego i społecznego na skutek wrodzonego lub nabytego upośledzenia fizycznego lub psychicznego sprawności. Przyjęto podział skutków choroby na: uszkodzenia, niezdolność i ograniczenie w rolach. Coraz częściej niepełnosprawność postrzegana jest przez pryzmat praw człowieka, a nie wyłącznie pomocy społecznej. Osoba niepełnosprawna przestaje być traktowana jak istota niższego rzędu, izolowana i dyskryminowana. Stąd obok skutecznie działającego systemu pomocy społecznej pojawia się potrzeba budowania świadomości społeczno-prawnej dotyczącej niepełnosprawności i uczestnictwa społecznego osób niepełnosprawnych.

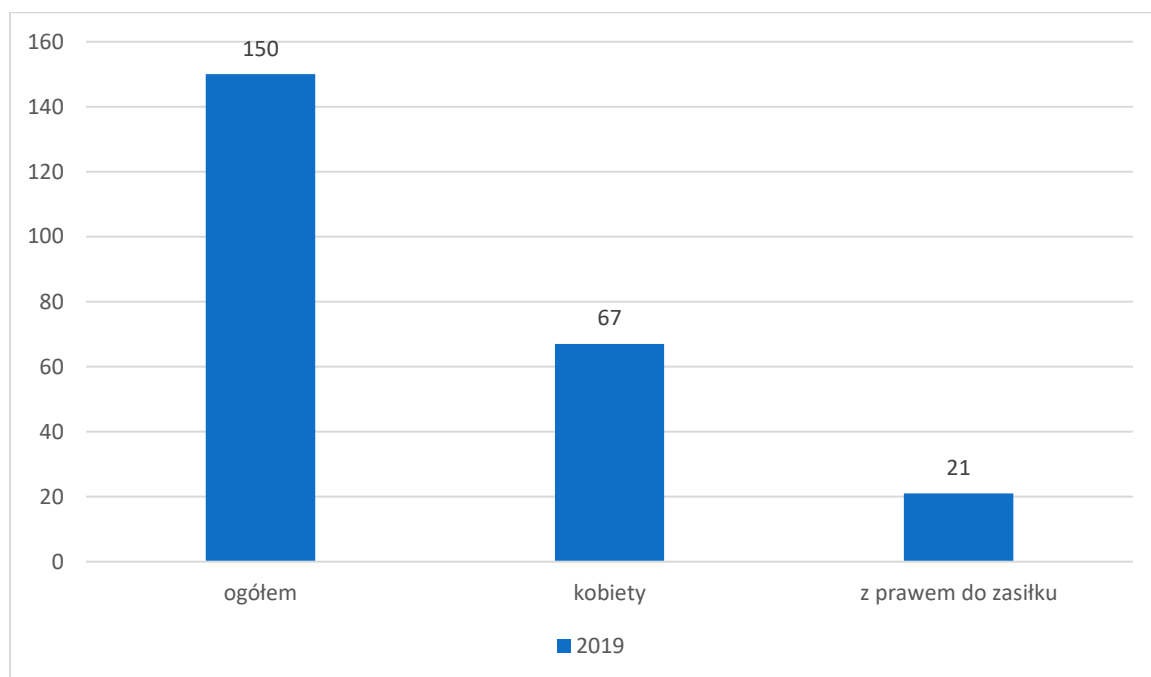
Z uwagi na to, że jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób niepełnosprawnych, są narodowe spisy powszechne, w analizie sytuacji tej grupy ludności gminy Będzino uwzględniono dane z ostatniego opublikowanego spisu, który został przeprowadzony w 2011 roku.

W powiecie koszalińskim, zgodnie z Narodowym Spisem Powszechnym w 2011 roku zamieszkuje 6.902 osób niepełnosprawnych co stanowi 9,56% ogółu osób zamieszkujących w powiecie koszalińskim. Wtedy w gminie Będzino mieszkały 1.133 osoby niepełnosprawne (587 mężczyzn i 546 kobiet), w tym 939 osób niepełnosprawnych prawnie i 194 osoby niepełnosprawne tylko biologicznie. Udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w ogóle ludności gminy wynosił 12,5%. Zgodnie z obowiązującymi przepisami w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności przeprowadzonym w roku 2011 do grup osób niepełnosprawnych prawnie nie zaliczono osób, które uzyskały orzeczenie o grupie inwalidztwa, wydane przez Ministerstwo Obrony Narodowej lub Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz orzeczeń o długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, wydanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego po 31 grudnia 1997 roku.

Brak jest aktualnych danych dotyczących liczby osób niepełnosprawnych w powiecie i w gminie, co w sposób istotny utrudnia planowanie działań na ich aktywizowanie społeczne czy rehabilitację. Z danych uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie świadczeniami umożliwiającymi identyfikację osób z niepełnosprawnościami objęto 138 osób w 2020 roku. Z pewnością nie jest to całkowita liczba osób niepełnosprawnych.

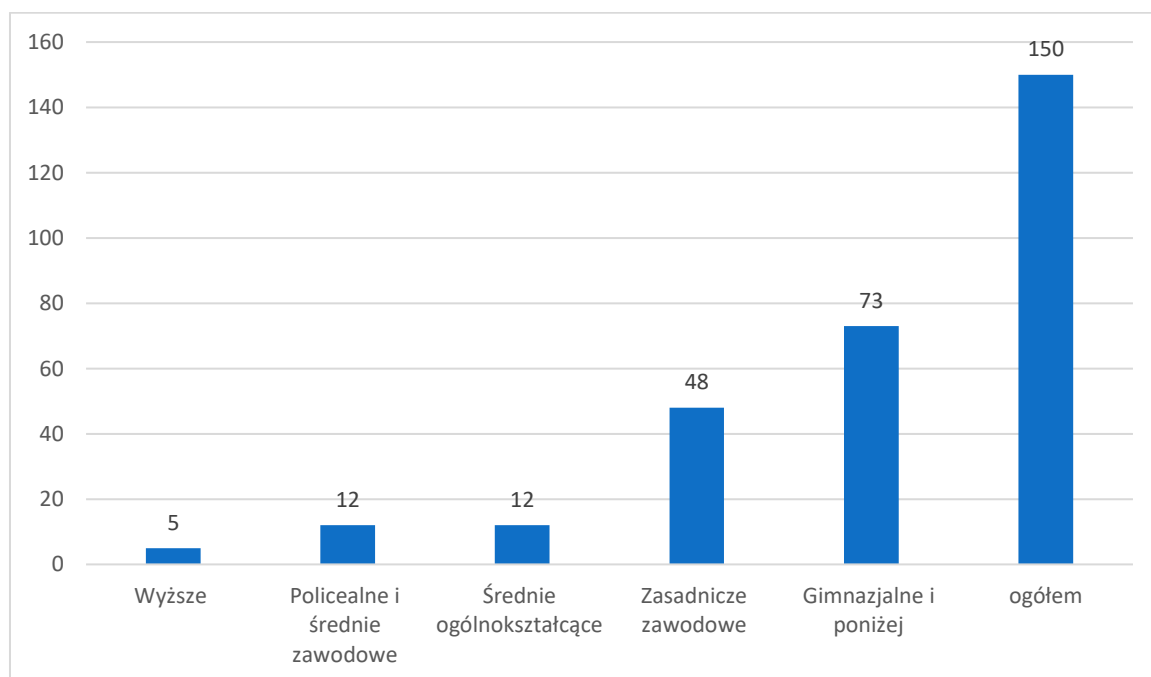
Poniżej przedstawiono podstawowe informacje dotyczące obecności osób z niepełnosprawnością na rynku pracy (dane dotyczą powiatu koszalińskiego w roku 2019), co pozwoli odnotować prawdopodobną tendencję w tym obszarze niezbędną do planowania działań gminy w stosunku do osób niepełnosprawnych).

Wykres 12 Bezrobocie wśród osób niepełnosprawnych w powiecie koszalińskim

W 2019 roku zarejestrowano 150 niepełnosprawnych osób (6,4% wszystkich bezrobotnych w powiecie), z czego 44,6% stanowiły kobiety, a jedynie 22 osoby miały prawo do zasiłku.

Wykres 13 Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych w powiecie koszalińskim ze względu na wykształcenie

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO 2021-2025

Niski poziom wykształcenia w istotny sposób utrudnia osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie na rynku pracy i utrzymanie posiadanego zatrudnienia. W 2019 roku najliczniejszą grupę wśród osób dotkniętych niepełnosprawnością w powiecie koszalińskim stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (73 osoby). Ich udział w ogóle osób niepełnosprawnych wynosił 48,7%.

Integracja społeczna osób niepełnosprawnych przez pracę stanowi bardzo wymagające i trudne do realizacji zadanie.

Na koniec 2019 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie zarejestrowanych było 29 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy, niepozostających w zatrudnieniu, z czego jedynie 7 osób (w tym 2 kobiety) to osoby zamieszkujące powiat koszaliński.

Informacje, które w pewnym stopniu umożliwiają obserwację zachodzących w kolejnych latach zmian liczebności osób niepełnosprawnych w gminie oraz wskazanie trendu tych zmian, zawierają dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności oraz liczby wydanych w analizowanym okresie orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności (szczegółowe dane przedstawiono w rozdziale 11).

Zgodnie z założeniami Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2024, niepełnosprawni powiatu koszalińskiego (a zatem mieszkańcy gminy Będzino, skorzystać mogą m.in., z usług:

- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie, który realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, która ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestniczenie w życiu społecznym.
- Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie, dysponującego środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych oraz realizujący programy aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych z powiatu koszalińskiego, który od dnia 27 maja 2014 r. ma obowiązek ustalania profilu pomocy dla każdej osoby bezrobotnej ze względu na sytuację i potrzeby osoby bezrobotnej.
- Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej - oferującej specjalistyczną pomoc psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną dzieciom, młodzieży, rodzicom oraz nauczycielom z przedszkoli, szkół i placówek z Powiatu Koszalińskiego,
- Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, zajmującego się m.in., wydawaniem orzeczeń o niepełnosprawności (także stopniu niepełnosprawności) dla osób, które nie ukończyły 16. roku życia, wydawaniem orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień dla osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy na podstawie orzeczeń innych organów, czy też wydawanie legitymacji dokumentujących niepełnosprawność i stopień niepełnosprawności w tym także kart parkingowych, na podstawie ważnych orzeczeń wydawanych przez Zespół.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO 2021-2025

- Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej w Będzinie, które zgodnie z ustawą o pomocy społecznej zobowiązane są do udzielania pomocy zarówno osobom niepełnosprawnym jak i ich rodzinom
- innych placówek, m.in., Środowiskowego Domu Samopomocy „Razem Radośniej” w Będzinie funkcjonującego w strukturach GOPS w Będzinie – 30 miejsc; na mocy porozumienia z dnia 30.12.2015 r. świadczącego usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi z także z terenu gminy Mielno).

Warto dodać, że w 2019 r Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał blisko 630 tysięcy złotych pozyskanych przez Urząd Gminy z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-20 (priorytet VII).

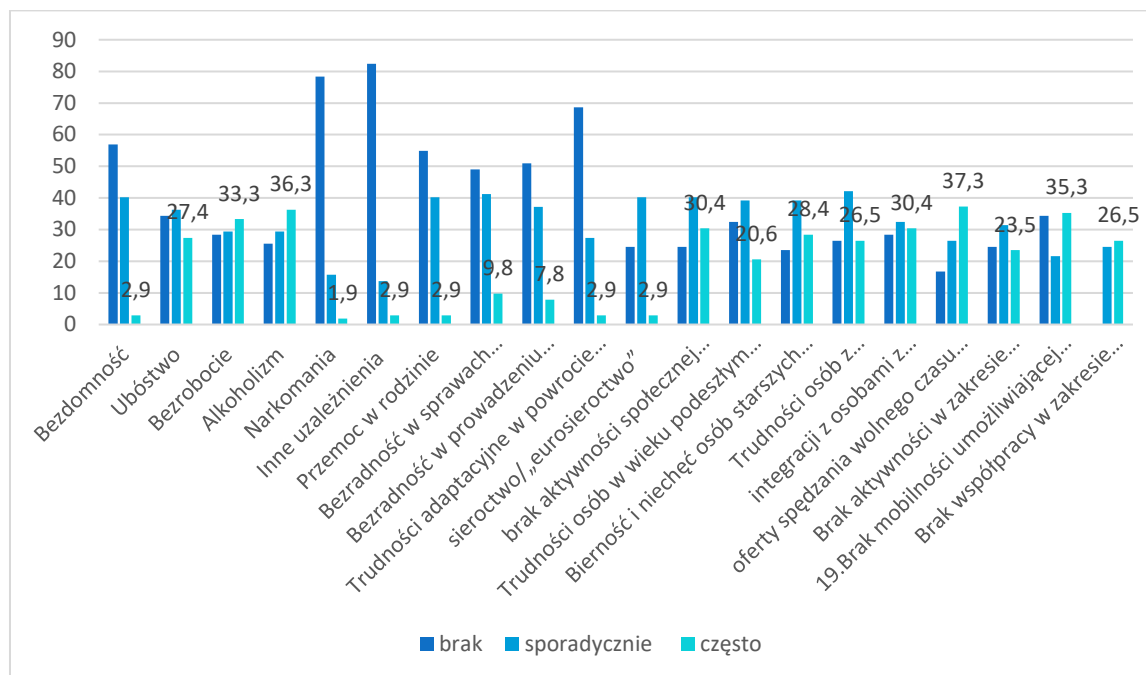
Dzięki projektowi 15 osobom niesamodzielnym, starszym i niepełnosprawnym GOSP zaproponował świadczenie profesjonalnych usług opieki dostosowanej do jej odbiorców (pomoc z zaspokojeniu podstawowych potrzeb dnia codziennego jak zakupy, utrzymanie higieny, podawanie leków). Asystenci mogli pomagać osobom niepełnosprawnym w umożliwieniu im prowadzenia normalnego i pełnego życia. W ramach projektu w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie uruchomiono mieszkanie treningowe dla osób niepełnosprawnych z terenu gminy, w którym docelowo przebywać mogą 26 osobyw grupach 3-4 osobowych pod opieką asystenta.

19. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Ważnym elementem każdego postępowania diagnostycznego są badania, których celem jest poznanie opinii środowiska lokalnego na temat przedmiotu diagnozy. W ramach diagnozy problemów społecznych gminy Będzino badania takie zostały przeprowadzone przy zastosowaniu anonimowej ankiety rozesyłanej do osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej reprezentujących instytucje/organizacje, zaangażowane w przeciwdziałanie problemom społecznym oraz pracowników służb społecznych oraz mieszkańców gminy. Do analizy przedłożono w sumie 121 wypełnione anonimowo ankiety, w których badani odnieśli się do wybranych zagadnień dotyczących sytuacji społecznej w gminie.

Respondentów poproszono respondentów o zidentyfikowanie najważniejszych problemów występujących w gminie Będzino, a także wskazanie kierunków (propozycji) ich rozwiązania.

Wykres 14 - Problemy społeczne w gminie Będzino wg jej mieszkańców

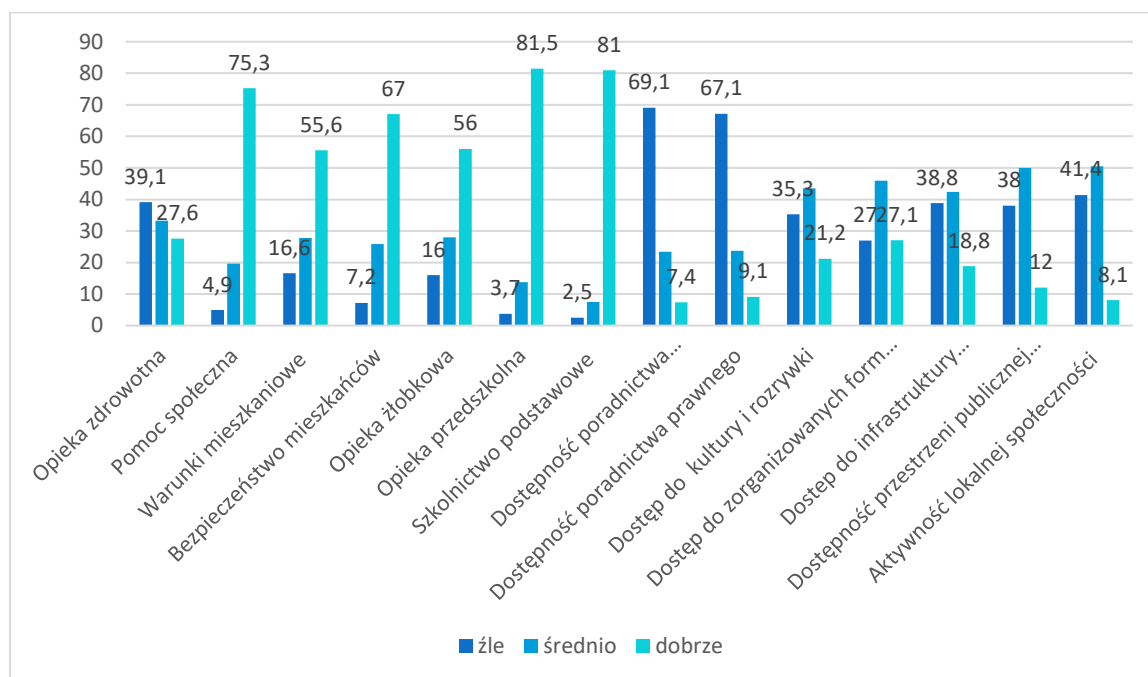

Źródło: dane z ankiety

Analiza uzyskanych odpowiedzi pozwala zauważyć, że badani mieszkańcy gminy Będzino identyfikując problemy z którymi spotykają się w życiu codziennym wskazują na niewystraszającą ofertę spędzania wolnego czasu skierowaną do mieszkańców, a także na uzależnienie od alkoholu (co zaskakujące, ponieważ w oficjalnych stystykach gminy uzależnienie to nie jest wykazywane jako dolegliwe społecznie). Mieszkańcy wskazują na niezadawalający poziom współpracy w zakresie rozwiązywania problemów pomiędzy służbami/ instytucjami /organizacjami, bezrobocie, zauważają też brak aktywności społecznej (w tym także wolontariatu) mieszkańców w różnym wieku oraz trudności osób z niepełnosprawnością lub długotrwale chorych w codziennym funkcjonowaniu. Większość badanych nie dostrzega na co dzień w kategoriach problemów społecznych uzależnień (z wyjątkiem uzależnienia od alkoholu), przemocy domowej, czy trudności adaptacyjnych osób w powracających do życia społecznego po opuszczeniu placówek i instytucji (placówek wychowawczych, socjalizacyjnych, terapeutycznych, leczniczych), nie dostrzega sieroctwa/eurosieroctwa jako problemu niezabezpieczonego przez służby socjalne. Niemal w równym stopniu postrzega się bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego jako rzeczywisty problem społeczności gminy.

Poproszono w badaniu przedstawicieli mieszkańców gminy Będzino o ocenę warunków funkcjonowania w wybranych obszarach życia.

Wykres 15 - Ocena warunków życia

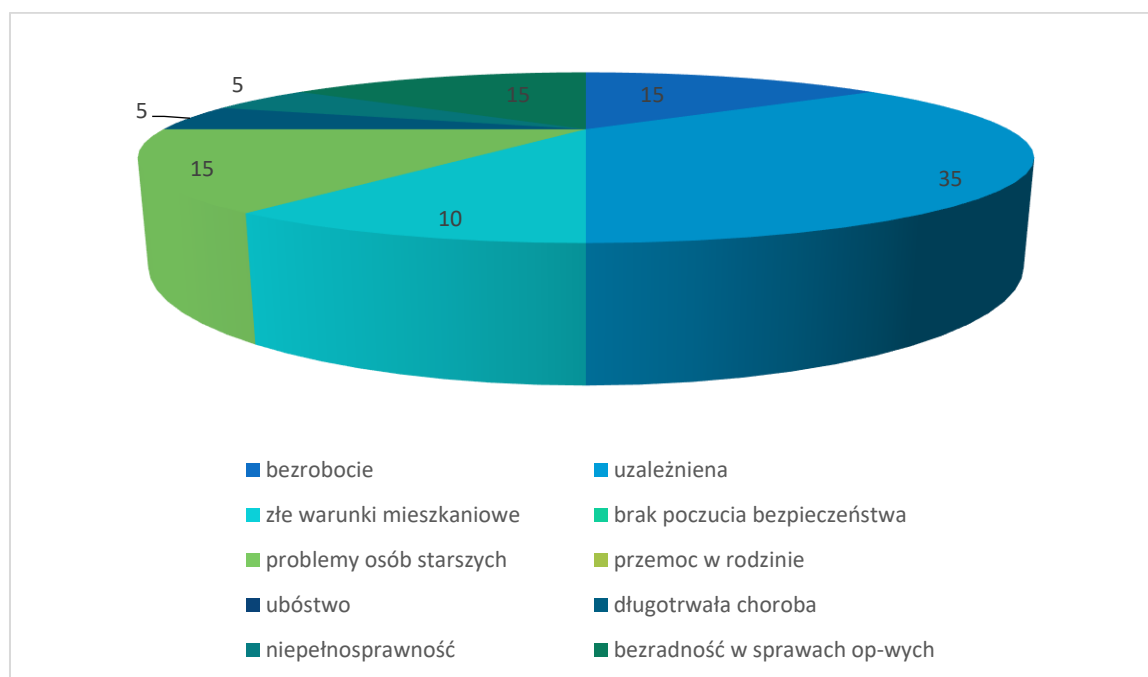

Źródło badania ankietowe

Jak wynika z przedstawionego wyżej wykresu badani mieszkańcy wysoko oceniają opiekę przedszkolną i szkolną na terenie gminy, zadowoleni są z działań podejmowanych przez instytucje opieki społecznej i warunków mieszkaniowych w których żyją. Wysoko też oceniają bezpieczeństwo na terenie gminy. Bolączką mieszkańców okazuje się dostęp do specjalistycznych poradni i instytucji opieki zdrowotnej. Za niewystarczający uznano dostęp do zorganizowanych form spędzania czasu wolnego (koła zainteresowań, kluby sportowe), do infrastruktury rekreacyjnej (ścieżki rowerowe, boiska sportowe, niedostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, seniorów, rodzin z małymi dziećmi). Także sfera aktywności społeczności lokalnej wyraźnie wymaga interwencji.

Rozwiązanie sygnalizowanych problemów społecznych, możliwe jest w odczuciu mieszkańców dzięki poprawie jakości życia osób z niepełnosprawnością (rozwój usług opiekuńczych, asystenckich, specjalistycznych, zwiększeniu dostępności do usług społecznych), otwarciem się rynku pracy, zwiększeniu liczby mieszkań socjalnych/komunalnych, rozwojowi różnorodnych form kultury, rozrywki, sportu i rekreacji, aktywizacji społecznej osób wykluczonych i/lub zagrożonych wykluczeniem m.in., poprzez rozwój i promocję wolontariatu oraz form samopomocowych.

Wykres 16 - Problemy społeczne w gminie Będzino wg pracowników służb socjalnych

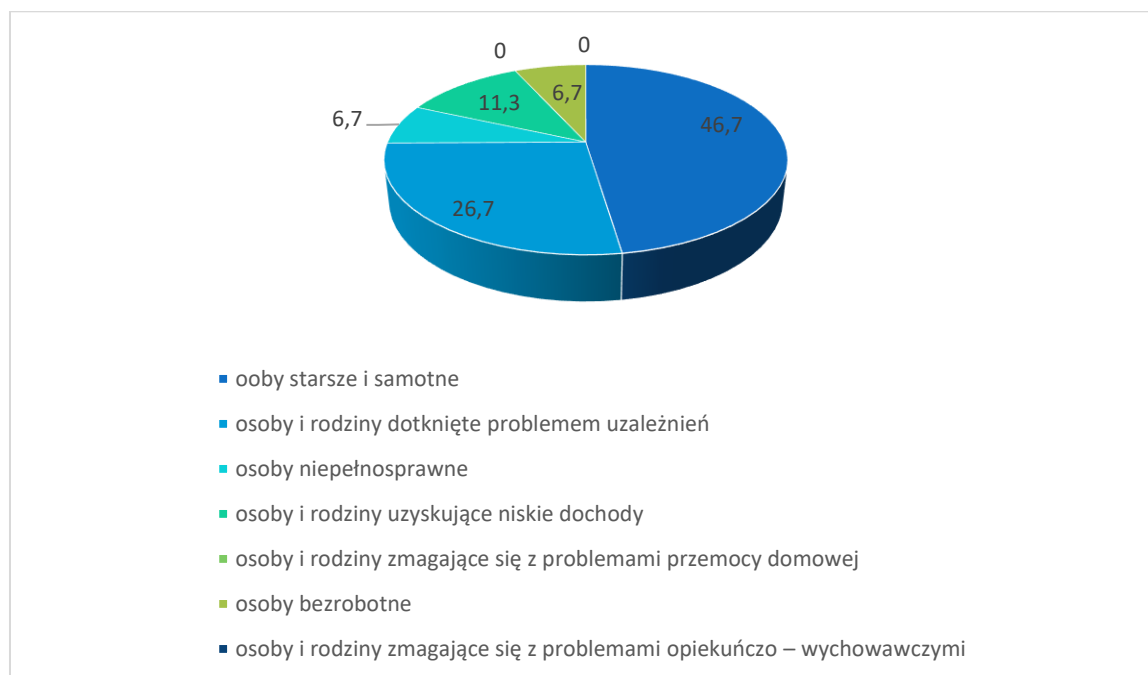

Źródło: badania ankietowe

Przedstawiciele służb socjalnych identyfikują uzależnienia (od alkoholu, narkotyków, czy dopalaczy) w kategoriach najpoważniejszego problemu społecznego w gminie, nieco rzadziej wskazują problemy wynikające z podeszłego wieku czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych czy zagrożenia wynikające z braku zatrudnienia. Z pewnością na jakość życia mieszkańców, zdaniem respondentów mają wpływ złe warunki mieszkaniowe, niepełnosprawność i długotrwała choroba. Nie sygnalizują przedstawiciele służb socjalnych w kategoriach problemów społecznych obecnych na terenie gminy przemocy w rodzinie, ubóstwa, czy braku poczucia bezpieczeństwa, zakładając, że problemy te są marginalne lub niewystępujące.

Poproszono także o wskazanie grup osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie.

Wykres 17 - Grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Źródło: badania ankietowe

Respondenci uznali za najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym osoby starsze i samotne oraz te rodziny w których występują różne formy uzależnień, uznając, że grupy te wymagać będą w przyszłości szczególnej uwagi i zaangażowania służb socjalnych.

Najczęstsze problemy z jakimi zmagają się osoby starsze i samotne w percepcji przedstawicieli służb socjalnych to brak wsparcia i opieki ze strony rodziny (26,3%), bariery architektoniczne (21,1%), samotność (21,1%), ale też problemy finansowe czy brak dostępu do usług opiekuńczych (15,7%).

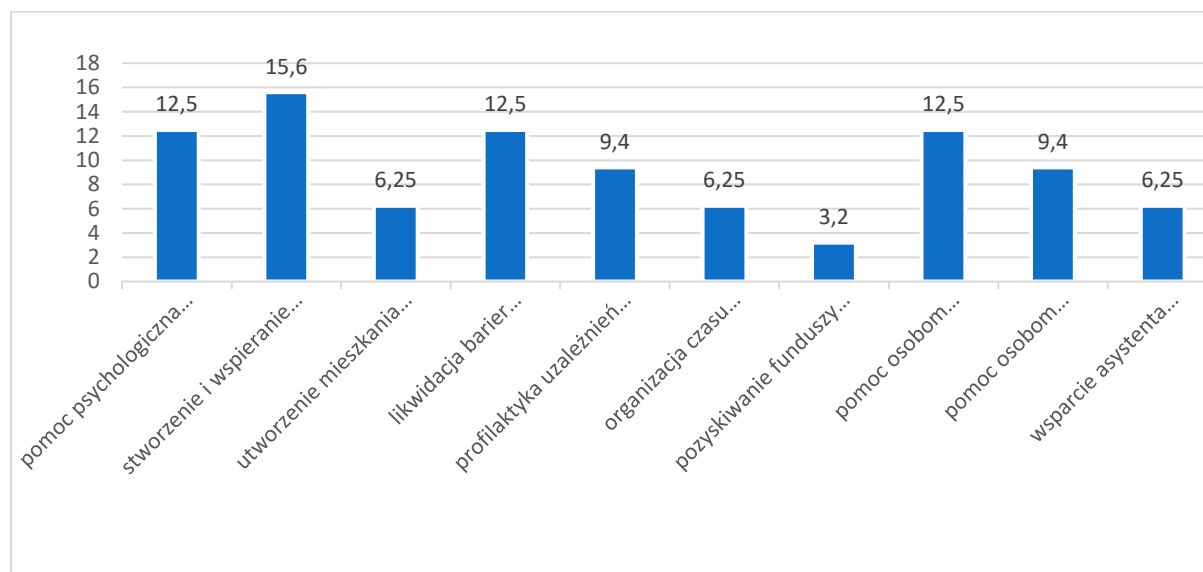
Uwagę przedstawicieli służb socjalnych zwracają także osoby niepełnosprawne, które oprócz braku akceptacji w środowisku zamieszkania (11,8%), braku odpowiednich ofert pracy (23,5%), utrudnionego dostępu do specjalistycznych usług opiekuńczych (23,5%), borykają się z obecnymi jeszcze barierami architektonicznymi (29,5%). Dlatego wskazują oni na konieczność zapewnienia tym osobom (obok likwidacji wymienionych wyżej niedogodności życia), także opiekę specjalistów – psychologów, oraz szkolenia dla członków rodzin osób niepełnosprawnych.

Sygnalizowana przez respondentów w kategoriach ważnego problemu społecznego, bezradność opiekuńczo-wychowawcza rodziców, skutkująca problemami dzieci i młodzieży (uzależnienia od mediów elektronicznych, zachowania społecznie nieakceptowne - agresja, wulgarność...) to zdaniem przedstawicieli służb socjalnych konsekwencja uzależnień rodziców (35%), niskich umiejętności rodzicielskich/wychowawczych (25%), wielodzietności (20%), czy samotnego rodzicielstwa lub rozpadu rodziny (10%). Stąd propozycje uruchomienia działań, które poprawiłby funkcjonowanie tych rodzin, m.in., zintensyfikowanie pracy socjalnej w środowisku ze szczególnym uwzględnieniem pomocy asystenta rodziny (58,9%), szkolenia

i pomoc terapeutów, większa dostępność do konsultacji psychologiczno-pedagogicznych, objęcie opieką dzieci przedszkolnych, czy oferta spędzania czasu wolnego dla całej rodziny (festyny, pokazy innego rodzaju imprezy angażujące całą rodzinę).

Poproszono w badaniu przedstawicieli służb socjalnych o wskazanie działań, które w ich opinii przyczynić się mogą do rozwiązania identyfikowanych przez nich problemów społecznych na terenie Gminy Będzino.

Wykres 18 - Działania niezbędne do rozwiązania problemów społecznych

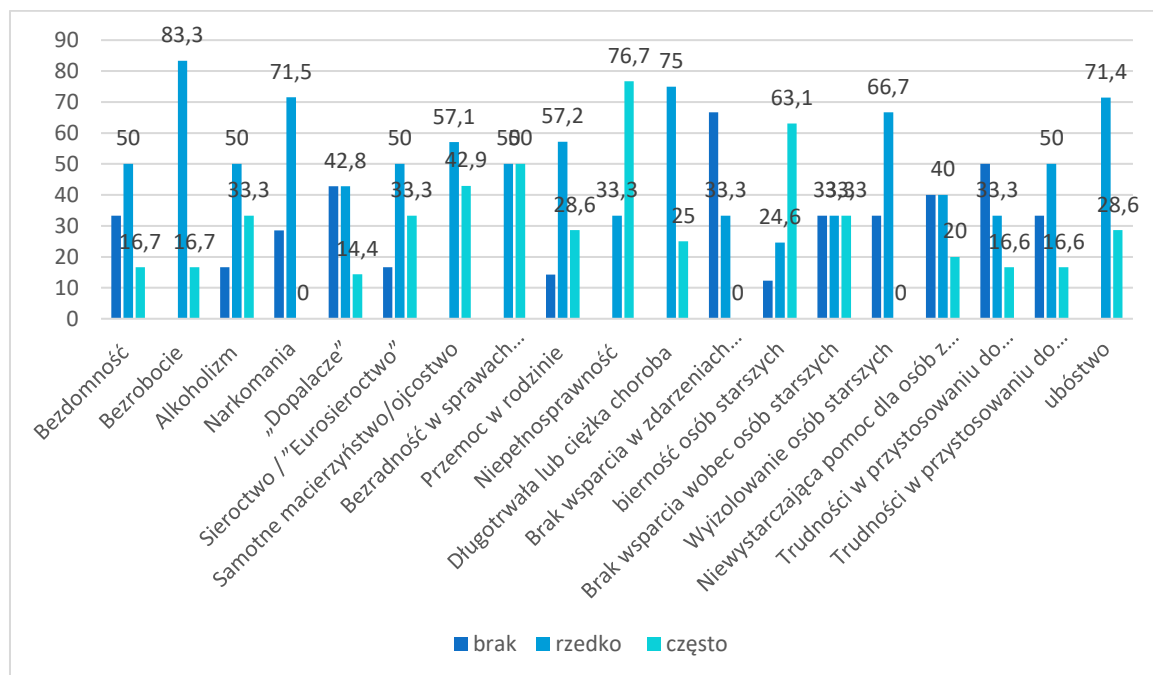

Źródło: badania ankietowe

Jak wynika z przedstawionych danych priorytetem jest stworzenie i wspieranie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: poradnictwo i działania interwencyjne, zorganizowanie pomocy psychologicznej dla mieszkańców, pomoc osobom starszym, niepełnosprawnym w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, (także kolejnego mieszkania treningowego), likwidacja barier architektonicznych szczególnie w instytucjach publicznych, czy zintensyfikowanie pracy asystentów rodziny. Niezbędny zdaniem respondentów jest zorganizowany system profilaktyki uzależnień skierowana do dzieci i młodzieży. Wszystkie działania władz gminy wspierane powinny być funduszami unijnymi na działania w obszarze pomocy społecznej.

Ostatnią grupą respondentów identyfikującą problemy społeczne gminy Będzino są przedstawiciele organizacji i instytucji.

Wykres 19 - Zjawiska patologiczne wg przedstawicieli organizacji i instytucji.

Źródło: badania ankietowe

Badani przedstawiciele instytucji i organizacji społecznych identyfikują w kategoriach aktualnych problemów społecznych problemy osób starszych i niepełnosprawnych wskazując na ich niwelkie uczestnictwo w życiu społecznym gminy, dostrzegają jako problem funkcjonowanie osób samotnie wychowujących dzieci, a także ubóstwo znacznej grupy mieszkańców gminy. Także i ta grupa dostrzega bezradność wielu mieszkańców gminy w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, oraz występujące nadal zjawisko sieroctwa związanego z pracą zarobkową rodziców. Poproszeni o ocenę współpracy lokalnych instytucji/organizacji na rzecz rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy Będzino, uznali ją za w zasadzie wystarczającą choć wskazują na brak środków finansowych na realizację wspólnych działań, czy występowanie przeszkód formalno-prawnych w realizacji pewnych zadań. Ponad 70% badanych ocenia zasoby kapitału ludzkiego (ich przygotowanie, kwalifikacje) jako wystarczające a nawet bardzo dobre, także „kapitał rzeczowy” (zasoby lokalowe, sprzętowe, materiałowe) jak i „kapitał środowiskowy” (płaszczyzna współpracy, wsparcie innych podmiotów, aktywność środowiska lokalnego) ocenili badani wysoko.

Dostrzegają także badani potrzebę tworzenia projektów, działań na szczeblu lokalnym i ponadlokalnym, podejmowanie działań partnerskich w identyfikowaniu, monitorowaniu i rozwiązywaniu problemów społecznych gminy Będzino.

Analiza zebranego materiału pozwala wskazać identyfikowane przez badane grupy respondentów kluczowe problemy społeczne:

- brak systemu poradnictwa specjalistycznego,
- potrzeba doskonalenia systemu opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- potrzeba aktywizacji osób starszych i niepełnosprawnych,

- potrzeba stworzenia przestrzeni dla działań wolontariackich,
- potrzeba systematycznych działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom,
- potrzeba stworzenia przestrzeni społecznej dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo (np. świetlice środowiskowe),
- potrzeba likwidacji barier architektonicznych i tworzenia przestrzeni dla usamodzielniania się osób z niepełnosprawnościami,
- potrzeba nieustannego monitorowania rynku pracy i wykorzystania walorów przyrodniczo-geograficznych gminy dla budowania przestrzeni dla podejmowania działań przez jej mieszkańców do samodzielnego tworzenia miejsc pracy,
- potrzeba pozyskiwania funduszy w ramach projektów ponadlokalnych dla rozwoju i modernizacji infrastruktury gminy.

Wydaje się także, że badani przedstawiciele instytucji i organizacji społecznych dysponują środkami umożliwiającymi im włączanie się w rozwiązywanie identyfikowanych problemów społecznych, a mieszkańcy gminy dostrzegają i doceniają ciągły rozwój gminy, zaangażowanie przedstawicieli samorządu lokalnego oraz dobrze funkcjonujący system pomocy społecznej.

21. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) jest jedną z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych, polegających na rozwiązywaniu problemów badawczych poprzez wyszukiwanie istotnych informacji w drodze dyskusji i porządkowanie ich w celu odnalezienia łączących je związków.

Analiza SWOT opiera się na wspólnym usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru, poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). Dzięki takiemu postępowaniu z całego posiadanego zasobu informacji zostają wyodrębnione i zidentyfikowane te, które są istotne strategicznie.

W przypadku Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych analiza SWOT stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Przedstawiona na kolejnych stronach analiza SWOT została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, który jest podmiotem analizy, i obejmuje następujące obszary:

- rodzina, dziecko i młodzież;
- seniorzy
- niepełnosprawność;
- uzależnienia i przemoc w rodzinie;
- bezrobocie i ubóstwo;
- bezdomność;

- kapitał społeczny i ludzki.

Obszar RODZINA, DZIECKO, MŁODZIEŻ

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• wdrażanie działań zapobiegających dysfunkcjom rodzin• prowadzenie efektywnej pracy socjalnej w obszarze wspierania rodzin, dzieci i młodzieży (asystent rodziny, zasiłki celowe, fundusz alimentacyjny, świadczenia rodzinne)• działania związane z monitorowaniem potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży• zapewnienie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną w gminie• odpowiednia (modernizowana) baza dydaktyczna zapewniająca właściwy rozwój uczniów w szkołach podstawowych na terenie gminy• szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych przez placówki oświatowe• dostosowywanie do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferty spędzania czasu wolnego• możliwość skorzystania przez rodziny, dzieci i młodzież z oferty organizacji pozarządowych działających na ich rzecz• propagowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży• monitorowanie i prowadzenie działań profilaktycznych w obszarze zdrowia oraz działań mających na celu zwiększenie dostępności opieki medycznej dla mieszkańców	<ul style="list-style-type: none">• utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tego rodzaju wsparcia• brak w gminie grup i ośrodków wsparcia dla osób samotnie wychowujących dzieci i rodzin nierozwijanie sieci placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży• niedoskonałość przepisów• brak koordynacji działań instytucji wspierających rodziny, dzieci i młodzież

SZANSE

- zmniejszająca się liczba rodzin dysfunkcyjnych w gminie
- kompleksowa diagnoza potrzeb rodzin

ZAGROŻENIA

- niewystarczająca ilość asystentów rodziny (niewystarczający zakres pracy socjalnej prowadzonej z rodzinami wymagającymi wsparcia)
- brak przestrzeni społecznej w której dzieci młodzież zaniedbana społecznie może uzyskać pomoc (świetlica terapeutyczna)
- niski poziom dostępności do poradnictwa psychopedagogicznego
- niedoskonałość przepisów

Obszar: SENIORZY

MOCNE STRONY

- monitoring sytuacji demograficznej gminy, z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców
- program „Senior+”
- działania podejmowane przez **Stowarzyszenie Lepsze Jutro** –, m.in., prowadzenie Dziennego Domu Senior+ w Tymieniu, Klubu Senior+ w Mścicach czy Środowiskowego Domu Samopomocy w Będzinie.
- prowadzenie działań na rzecz wzmacniania potencjału osób starszych
- informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy
- podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodzin w sprawowanie opieki nad osobami starszymi
- prowadzenie działań prozdrowotnych wśród osób starszych (dostęp do zabiegów rehabilitacyjnych)
- podejmowanie działań umożliwiających osobom starszym kontynuowanie aktywności społecznej i zawodowej
- budowanie wrażliwości społeczności lokalnej na problemy i potrzeby osób starszych

SŁABE STRONY

- niewystarczająca liczba pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze
- niewystarczające działania mające na celu poprawienie warunków codziennego funkcjonowania osób starszych
- niewystarczające działania inicjujące wolontariat na rzecz osób starszych

<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działań mających na celu poprawę sfery technicznej ułatwiającej osobom starszym codzienne życie 	
---	--

SZANSE

ZAGROŻENIA

<ul style="list-style-type: none"> • posiadanie przez osoby starsze wiedzy o dostępnych formach pomocy • możliwość uzyskania przez osoby starsze pomocy ze strony rodziny • powszechnie dostępna oferta grup wsparcia i instytucji wsparcia dla osób starszych • dostępność domów pomocy społecznej • Rozwój inicjatyw umożliwiających aktywność seniorom (Kluby seniora) • zwiększający się udział osób starszych w działaniach prozdrowotnych • możliwość kontynuowania przez osoby starsze aktywności społecznej i zawodowej • monitorowanie problemów i potrzeb osób starszych • odpowiednia do potrzeb osób starszych infrastruktura techniczna • dostosowana do potrzeb oferta organizacji pozarządowych zajmujących się problemami osób starszych 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności gminy • niewystarczające wzmacnianie potencjału osób starszych przez zasoby gminy • wzrost liczby seniorów wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych • wymagające poprawy warunki codziennego funkcjonowania osób starszych w gminie • niewystarczająca liczba wolontariuszy wspierających seniorów w codziennym życiu
--	---

Obszar NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

MOCNE STRONY

SŁABE STRONY

<ul style="list-style-type: none"> • wiedza osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy • Nowe formy usamodzielniania osob z niepełnosprawnościami (mieszkanie trningowe) • Możliwości udziału w projektach Uni Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca wiedza różnych grup wieku na temat specyfiki potrzeb oso.b z niepełnosprawnościami • Małe zainteresowanie przedsiębiorców zatrudnianiem osób z niepełnosprawnościami • Bariery architektoniczne • brak działań monitorujących liczbę orzeczeń o niepełnosprawności i
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z podmiotami świadczącymi usługi rehabilitacyjne osobom niepełnosprawnym • sukcesywne likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym • upowszechnianie wśród osób niepełnosprawnych ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy • tworzenie grup i klas integracyjnych w placówkach oświatowo-wychowawczych • budowanie wrażliwości społeczności lokalnej na problemy i potrzeby osób niepełnosprawnych • podejmowanie działań służących zwiększeniu społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych • możliwość skorzystania przez osoby niepełnosprawne z oferty organizacji oraz świadczeń socjalnych 	<p>stopniu niepełnosprawności wydawanych mieszkańcom gminy</p> <ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca liczba pracowników świadczących opiekę i wsparcie osobom niepełnosprawnym • brak specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi • brak działań inicjujących powstawanie w gminie grup wsparcia i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych • niewystarczające działania inicjujące wolontariat na rzecz osób niepełnosprawnych
--	--

SZANSE

ZAGROŻENIA

<ul style="list-style-type: none"> • niewielka liczba mieszkańców gminy posiadających orzeczenie niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności • wiedza osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach dostępnych formach wsparcia • wystarczający dostęp do usług rehabilitacyjnych w gminie • społeczna akceptacja dla likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym codzienne życie • zmniejszająca się liczba dzieci wymagających umieszczenia w grupach i klasach integracyjnych • wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczna liczebność kadry zapewniającej opiekę i wsparcie osobom niepełnosprawnym • niewystarczający dostęp do specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi • nieodpowiednia do potrzeb osób niepełnosprawnych oferta grup i instytucji wsparcia • niewystarczająca liczba wolontariuszy wspierających osoby niepełnosprawne w codziennym życiu
---	--

<ul style="list-style-type: none"> dostosowana do potrzeb oferta organizacji pozarządowych zajmujących się problemami osób niepełnosprawnych 	
---	--

Obszar BEZROBOCIE I UBÓSTWO

MOCNE STRONY

SŁABE STRONY

<ul style="list-style-type: none"> Działania wspierające osoby bezrobotne w wejściu lub powrocie na rynek pracy, w tym kobiet aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 45 lat i więcej przeciwdziałanie zjawisku dziedziczenia bezrobocia upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy działania mających na celu zachęcanie inwestorów do tworzenia nowych miejsc pracy podejmowanie działań wpływających na dostosowywanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy możliwość skorzystania przez osoby bezrobotne z oferty organizacji pozarządowych działających na ich rzecz przeciwdziałanie zjawisku ubóstwa przyjęcie Strategii Rozwoju przez Gminę 	<ul style="list-style-type: none"> niewystarczające pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) niewystarczające działania służące ograniczeniu zjawiska nielegalnego zatrudnienia
---	--

SZANSE

ZAGROŻENIA

<ul style="list-style-type: none"> malejący poziom bezrobocia spadek poziomu bezrobocia wśród kobiet edukacja w zakresie wiedzy o możliwościach rynku pracy osób bezrobotnych rozwój przedsiębiorczości (zwolnienia fiskalne) dostępność europejskich rynków pracy dostęp do poradnictwa zawodowego i szkoleń dostęp do programów i świadczeń socjalnych (500+; Dobry Start) 	<ul style="list-style-type: none"> wzrost liczby osób bezrobotnych wymagających aktywizacji brak działań ograniczających bezrobocie dzięki środkom finansowym z funduszy zewnętrznych (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) niewzrastająca liczba nowych inwestorów nielegalne zatrudnienia (szczególnie obcokrajowców) ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończącą edukację młodzież niewystarczająca do złagodzenia problemów związanych z bezrobociem w gminie oferta organizacji
--	--

	pozarządowych działających na rzecz osób bezrobotnych
--	---

UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE

MOCNE STRONY

SŁABE STRONY

<ul style="list-style-type: none"> • działania profilaktyczne, informacyjne i edukacyjne w obszarze uzależnień wśród dzieci i młodzieży prowadzone przez placówki oświatowe • działalność terapeutycznej i rehabilitacyjnej w obszarze uzależnień • zapewnianie dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom dotkniętym problemami uzależnień • kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe • prowadzenie wśród nauczycieli, rodziców i sprzedawców napojów alkoholowych działań edukacyjno-szkoleniowych w zakresie uzależnień • monitorowanie i diagnozowanie problemów spożywania alkoholu i zażywania narkotyków przez nieletnich • monitorowanie problemu nielegalnego obrotu alkoholem • funkcjonowanie w gminie grup wsparcia i instytucji wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych • pozyskiwanie kadry do pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i dotkniętymi przemocą w rodzinie • możliwość skorzystania przez osoby uzależnione i współuzależnione z oferty organizacji pozarządowych działających na ich rzecz • programowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • funkcjonowanie w gminie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> • Sporadyczna kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych • Brak możliwości śledzenia dystrybucji środków psychoaktywnych • Niewystarczający poziom świadomości dotyczący różnych form przemocy wobec dzieci, kobiet i mężczyzn • Niewystarczający poziom świadomości dotyczący możliwości rozwiązania problemu przemocy w rodzinie, szkole.
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • zapewnianie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia • kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych 	
--	--

SZANSE

ZAGROŻENIA

<ul style="list-style-type: none"> • możliwość korzystania ze wsparcia psychospołecznego i prawnego przez wszystkie potrzebujące rodziny • możliwość prowadzenia edukacji dotyczącej umiejętności zastępowania agresji a także mediacji rodzinnych czy rówieśniczych • efektywne leczenie odwykowe z uzależnień • zwiększająca się świadomość rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych co do zagrożeń uzależnieniami • niezazywanie przez nieletnich narkotyków • brak występowania zjawiska nielegalności sprzedaży napojów alkoholowych • zapewnienie pomocy grup i instytucji wsparcia wszystkim zainteresowanym osobom uzależnionym i współuzależnionym • wykwalifikowana kadra pracująca z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i dotkniętymi przemocą w rodzinie • podnoszenie wśród dzieci i młodzieży świadomości zagrożenia uzależnieniami • dostosowanie do potrzeb oferty organizacji pozarządowych działających w obszarze uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie • realizowanie programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie • zmniejszająca się liczba osób, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych • spadek liczby osób dotkniętych przemocą w rodzinie wymagających umieszczenia w ośrodkach wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultura spożywania alkoholu • sięganie przez nieletnich po alkohol • nowe formy uzależnienia (fonoholizm, sieciolizm, uzależnienie od gier komputerowych) • niekontrolowany dostęp do środków psychoaktywnych • niewystarczające umiejętności w zakresie rozwiązywania konfliktów, czy kanalizowania agresji • brak możliwości objęcia wszystkich rodzin poradnictwem i interwencją z powodu przemocy w rodzinie
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszająca się liczba oso.b wymagających działań korekcyjno-educacyjnych 	
---	--

Obszar BEZDOMNOŚĆ

MOCNE STRONY

SŁABE STRONY

<ul style="list-style-type: none"> • brak osób bezdomnych, przybywających z innych gmin 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczone możliwości zapewnienia osobom bezdomnym schronienia na terenie gminy
--	--

SZANSE

ZAGROŻENIA

<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony problem bezdomności w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczające działania zapobiegające bezdomności, skierowane do osób ubogich, zagrożonych eksmisją
--	--

Obszar KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI

MOCNE STRONY

SŁABE STRONY

<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego • monitorowanie i diagnozowanie problemów społecznych w gminie • informowanie beneficjentów systemu pomocy społecznej o możliwościach uzyskania wsparcia • możliwość wyrażania opinii na temat jakości obsługi przez beneficjentów • aktualizowanie bazy danych o instytucjach wsparcia i organizacjach pozarządowych mogących świadczyć pomoc mieszkańcom • pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca liczba pracowników socjalnych (ustawowo powinno być o jednego pracownika socjalnego więcej) • nieprowadzenie działań zapobiegających wypaleniu zawodowemu pracowników pomocy społecznej • brak możliwości poszerzenia sieci placówek pomocy społecznej w gminie • brak wolontariatu w pomocy społecznej
--	---

<p>społecznej, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz z przedstawicielami kościołów i związków wyznaniowych 	
---	--

SZANSE

ZAGROŻENIA

<ul style="list-style-type: none"> • niezwiększająca się liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej przypadających na jednego pracownika socjalnego • wystarczające działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji kadry pomocy społecznej • aktualizowana wiedza na temat problemów społecznych w gminie • posiadanie przez beneficjentów systemu pomocy społecznej dostatecznej wiedzy o dostępnych formach wsparcia • możliwość poprawy jakości obsługi klientów pomocy społecznej • wystarczająca sieć placówek pomocy społecznej w gminie • zabezpieczenie finansowe dla realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej • świadomość społeczności lokalnej co do roli i potrzeb sektora pomocy społecznej • włączanie się organizacji pozarządowych i przedstawicieli kościołów i związków wyznaniowych w działania pomocowe • wystarczająca sieć placówek pomocy społecznej w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczne działania zapobiegające wypaleniu zawodowemu wśród pracowników pomocy społecznej • niewystarczająca liczba wolontariuszy świadczących pomoc osobom wymagającym wsparcia
---	---

22. PODSUMOWANIE DIAGNOZY

Diagnoza przeprowadzona w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Będzino obejmowała kilkanaście zagadnień. Jej wyniki posłużyły, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego, do opracowania założeń polityki społecznej gminy na lata 2020-2025. Zostały one przedstawione w części programowej strategii i zawierają działania, które powinny przyczynić się do zminimalizowania problemów społecznych tak występujących w gminie obecnie, jak i w najbliższych latach. Działania te są wyznaczone w następujących obszarach:

1. Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez:

- pomoc rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej; rozwijanie systemu informacji na temat możliwości wsparcia (świadczenia socjalne) oraz sposobów wychodzenia z kryzysu (kursy zastępowania agresji, mediacje rodzinne i rówieśnicze, poradnictwo rodzinne i psychologiczne)
- wzmacnianie rodzin oraz przyczynianie się do osłabienia istniejących nierówności płci,
- działania mające na celu wszechstronny rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

2. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym poprzez:

- promocję i wspieranie aktywności społecznej osób starszych oraz zapewnienie im właściwej opieki,
- ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych.

3. Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez:

- monitorowanie i zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia,
- profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
- Organizowanie wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie (pomoc psychologiczna, prawna, socjalna)

4. Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom poprzez:

- zapewnienie ubogim bezpieczeństwa socjalnego,
- monitoring poziomu ubóstwa, bezrobocia i bezdomności,
- wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz ograniczanie dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy,
- pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez:

- przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

6. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego poprzez:

- doskonalenie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej,
- budowanie świadomej aktywności społeczności lokalnej,
- rozwój współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami ekonomii społecznej, wspólne monitorowanie i diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. MISJA, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misja samorządu, sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Będzino na lata 2021-2025, jest następująca:

Gmina Będzino identyfikuje i przeciwdziała niekorzystnym zjawiskom społecznym, wspiera działania na rzecz zwiększenia aktywności i niezależności osobistej mieszkańców

Wypełnienie przyjętej misji jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań.

Cel strategiczny 1.:

Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

Cele operacyjne:

1. Pomoc rodzinom będącym w kryzysie; rozwijanie systemu wsparcia.
2. Wzmacnianie rodzin oraz przyczynianie się do osłabienia istniejących nierówności płci.
3. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-3.:

1. Praca socjalna z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawcza (edukacja rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich).
2. Rozwijanie sieci i oferty świetlic prowadzących program socjoterapeutyczny.

3. Pomoc materialna z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.
4. Promocja prawidłowego modelu rodziny oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn.
5. Zwiększenie dostępności wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, socjalnego oraz prawnego dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci.
6. Zwiększenie dostępności opieki pielęgniarskiej i lekarskiej, w tym stomatologicznej, w placówkach oświatowych.
7. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z uwzględnieniem zasady równości płci.
8. Promocja alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez poszerzenia oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, w tym sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych, organizowanie wypoczynku.
9. oferty wspólnego spędzania czasu wolnego przez rodziny poprzez organizowanie imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych.
10. Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, Sądu Rejonowego i kuratorów sądowych, Policji, organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2021-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki przedszkolne, placówki oświatowe szczebla, placówki kulturalne, jednostki sportowo - rekreacyjne, placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koszalinie, specjaliści, szkoły ponadgimnazjalne w powiecie, placówki służby zdrowia, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Policja, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,

- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,

- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad,
- liczba dzieci i młodzieży objętych wplacówkach oświatowochopieką pielęgniarską i lekarską, w tym stomatologiczną,
- liczba przedsięwzięć podjętych w celu wyrównania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z uwzględnieniem zasady równości płci,
- liczba prowadzonych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, w tym sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych oraz liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w tych zajęciach,
- liczba przedsięwzięć w zakresie organizowania wypoczynku dla dzieci i młodzieży oraz liczba dzieci i młodzieży korzystających z tej oferty,
- liczba adresowanych do rodzin imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych,
- liczba dzieci i młodzieży korzystających z oferty świetlic prowadzących program socjoterapeutyczny.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- spadku liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- poszerzenia wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,
- poszerzenia wiedzy w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn,
- zwiększenia dostępności wsparcia, w tym dla osób samotnie wychowujących dzieci,
- podniesienia jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych,
- zróżnicowania form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i rodziny.

Cel strategiczny 2.:

Zabezpieczenie potrzeb i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania

Cele operacyjne:

1. Promocja i wspieranie aktywności społecznej osób starszych oraz zapewnienie im właściwej opieki.
2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Monitorowanie liczby osób starszych i niepełnosprawnych potrzebujących wsparcia
2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
3. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej potrzebującym osobom starszym i niepełnosprawnym.

4. Poprawa dostępności i jakości opieki zdrowotnej oraz rehabilitacji medycznej dla osób starszych i niepełnosprawnych.
5. Poprawa dostępności i jakości usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
6. Poprawa dostępności specjalistycznych usług opiekuńczych.
7. Rozwój środowiskowych form pomocy i samopomocy osób starszych, utworzenie w gminie klubu seniora lub domu dziennego pobytu.
8. Zachęcanie osób starszych do aktywności społecznej.
9. Zaspokajanie potrzeb społecznych, kulturalnych, rekreacyjnych i edukacyjnych osób starszych i niepełnosprawnych, np. poprzez organizowanie imprez integracyjnych.
10. Zwiększenie dostępności kształcenia integracyjnego w gminie.
11. Podejmowanie współpracy z PCPR-em, PUP-em i PFRON-em w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy likwidacji barier architektonicznych, zapewnieniu dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego oraz zdobyciu i utrzymaniu zatrudnienia.
12. Podejmowanie współpracy z podmiotami ekonomii społecznej, mogącymi tworzyć miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych.
13. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych oraz z kościołami i związkami wyznaniowymi.
14. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2021-2025

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki kulturalne.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie, Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, szkoły ponadgimnazjalne w powiecie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, kościoły i związki wyznaniowe, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba osób starszych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób objętych usługami rehabilitacyjnymi,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,
- liczba przedsięwzięć podjętych w celu aktywizacji osób starszych,
- liczba osób korzystających z oferty klubu seniora lub domu dziennego pobytu,
- liczba zlikwidowanych barier architektonicznych,
- liczba nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do klas integracyjnych,
- liczba wolontariuszy.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

1. zwiększenia udziału seniorów i osób dotkniętych niepełnosprawnością w życiu społecznym,
2. podniesienia jakości funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania,
3. zwiększenia liczby zaktywizowanych osób starszych i niepełnosprawnych, zwiększenia liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych, wzrostu społecznej akceptacji dla osób starszych i niepełnosprawnych.

Cel strategiczny 3:

Poprawa dostępu do służby zdrowia oraz różnorodnych form wsparcia rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne 1-2.:

1. Zaspokajanie potrzeb i oczekiwań mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia .
2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Prowadzenie profilaktyki zdrowotnej (przeprowadzenie akcji szczepień w związku z Pandemią COVID-19)
2. Propagowanie wśród mieszkańców zachowań prozdrowotnych, w tym aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia.
3. Zabezpieczanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii, zgodnie z minimalnym planem zabezpieczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.
4. Zwiększenie dostępności w gminie usług medycznych na poziomie specjalistycznym.
5. Podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych
2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów związanych z nowymi uzależnieniami i przemocą w rodzinie.
3. Organizacja poradnictwa specjalistycznego i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Zapewnienie rodzinom dotkniętym uzależnieniami i przemocą w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego.
5. Kontynuowanie działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.
6. Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego.
7. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie oraz z kościołami i związkami wyznaniowymi.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2021-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Konsultacyjny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze, placówki wsparcia dziennego.

Partnerzy w realizacji działań:

Placówki służby zdrowia, specjaliści, szkoły ponadgimnazjalne w powiecie, placówki leczenia uzależnień i ośrodki wsparcia poza gminą, grupy samopomocowe, placówki służby zdrowia, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Policja, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi,

Cel strategiczny 4:

Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom.

Cele operacyjne:

1. Zapewnienie ubogim bezpieczeństwa socjalnego.
2. Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy.
3. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy.
2. Wsparcie osób ubogich pracą socjalną, (zawieranie kontraktów socjalnych, pomocy finansowej i rzeczowej)
3. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz osób i rodzin dotkniętych ubóstwem.
4. Zwiększenie liczby mieszkań socjalnych.
5. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, m.in. poprzez organizowanie dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
6. Promowanie aktywnych postaw wśród zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego.
7. Opracowanie, realizacja lub współudział w realizacji programów na rzecz zagrożonych i dotkniętych ubóstwem.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ubogich oraz z kościołami i związkami wyznaniowymi.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Praca socjalna z osobami bezrobotnymi, w tym w oparciu o kontrakt socjalny.
2. Zmniejszanie skutków bezrobocia poprzez pomoc finansową udzielaną przez GOPS.
3. Podejmowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Koszalinie w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego (podjęcie działań w kierunku utworzenia w gminie punktu doradztwa zawodowego), szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach oraz organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego.

4. Promowanie w obszarze rynku pracy zasady równości (ze względu na płeć, niepełnosprawność, wiek) w podejmowanych działaniach na rzecz osób bezrobotnych; opracowanie i realizacja lub współudział w realizacji projektów i akcji informacyjnych na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy.
5. Opracowanie i realizacja lub współudział w realizacji projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.
6. Pozyskiwanie inwestorów, inicjowanie i wspieranie działalności na terenie gminy podmiotów ekonomii społecznej (np. spółdzielni socjalnych), także o ponadgminnym obszarze działania, mogących tworzyć nowe miejsca pracy dostępne dla bezrobotnych mieszkańców gminy.
7. Podejmowanie współpracy z działającymi na rzecz osób bezrobotnych organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej o zasięgu ponadgminnym.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

1. Pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością.
2. Zapewnianie osobom bezdomnym schronienia.
3. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi bezdomnością.
4. Podejmowanie współpracy z kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi o zasięgu ponadgminnym, działającymi na rzecz osób bezdomnych.

Czas realizacji działań: Działania ciągłe w latach 2021-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie, szkoły ponadgimnazjalne w powiecie, inwestorzy, lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska spoza gminy, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, kościoły i związki wyznaniowe, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa, bezrobocia i bezdomności,
- liczba osób ubogich, bezrobotnych i bezdomnych objętych pracą socjalną,
- liczba osób objętych kontraktami socjalnymi,
- liczba przeprowadzonych akcji charytatywnych,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,

- liczba mieszkań socjalnych,
- liczba osób objętych programami wsparcia ubogich lub zagrożonych ubóstwem,
- wielkość wsakznika bezrobocia,
- liczba osób bezrobotnych w gminie,
- liczba osób objętych przez PUP różnymi formami wsparcia,
- liczba działających w gminie podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba przedsięwzięć realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie,
- liczba osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych objętych wsparciem,
- liczba opracowanych i realizowanych projektów oraz liczba osób nimi objętych.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- poprawy sytuacji osób i rodzin ubogich lub zagrożonych ubóstwem,
- wyrównania szans dzieci z rodzin ubogich,
- zwiększenia możliwości uzyskania mieszkania przez osoby o niskim statusie materialnym,
- zwiększenia liczby miejsc pracy,
- zwiększenia liczby osób zaktywizowanych,
- ograniczenie dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy,
- poprawy dostępności wsparcia dla osób bezdomnych i zagrożonym bezdomnością.'

Cel strategiczny 5.: Bezpieczeństwo w gminie.

Cele operacyjne:

1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Podejmowanie w gminie akcji edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom, a także mających na celu zachęcanie mieszkańców do włączania się w działania na rzecz ochrony przeciwpożarowej oraz zwalczania klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń.
2. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych; włączanie w ich realizację Policji i Ochotniczej Straży Pożarnej.
3. Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie.
4. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
5. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez inwestycje mające na celu zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze (m.in. remonty dróg i ulic, budowa chodników, przejść dla pieszych, oświetlenia ulicznego), organizację dowozu dzieci i młodzieży do szkół.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO 2021-2025

6. Podejmowanie przez jednostki gminne i jej mieszkańców współpracy z instytucjami o zasięgu ponadgminnym, Policją, Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, kuratorami sądowymi, Ochotniczą Strażą Pożarną i innymi organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości oraz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2021-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Straż Gminna, placówki oświatowe, kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerzy w realizacji działań:

Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, społeczność lokalna, Ochotnicza Straż Pożarna i inne organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

1. liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych,
2. liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz liczba osób nimi objętych,
3. liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze, liczba dzieci i młodzieży dowożonych do szkół
4. liczba popełnionych i wykrytych przestępstw,
5. stopień poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie przestępczości i jej skutków,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz zwalczania klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń,
- spadku przestępczości, w tym wśród nieletnich,
- zwiększenia bezpieczeństwa na drodze.

Cel strategiczny 6.: Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego

Cele operacyjne:

1. Wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej.
2. Wyzwalanie aktywności obywatelskiej.
3. Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami ekonomii społecznej, wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-3.

1. Doksztalcanie kadry pomocy społecznej oraz, w miarę potrzeb, rozwijanie infrastruktury pomocy społecznej w gminie.
2. Wspieranie inicjatyw społecznych, zachęcanie mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych.
3. Inicjowanie działalności w gminie podmiotów ekonomii społecznej oraz organizacji pozarządowych, aktywnych w obszarze polityki społecznej.
4. Wspieranie organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej poprzez promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania.
5. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego (także o zasięgu ponadgminnym).
6. Propagowanie i inicjowanie wolontariatu we współpracy z placówkami oświatowymi i organizacjami pozarządowymi (także o zasięgu ponadgminnym).

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2021-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe
szczebla.

Partnerzy w realizacji działań:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Koszalinie, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej i inne podmioty
prowadzące działalność pożytku publicznego, kościoły i związki wyznaniowe, społeczność
lokalna.

Źródła finansowania działań:

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO 2021-2025

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba szkoleń i konferencji, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba działających w gminie podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy inicjatyw społecznych,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba wolontariuszy.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- profesjonalizacji kadry pomocy społecznej,
- zwiększenia jakości świadczonych usług,
- zwiększenia aktywności mieszkańców, wzrostu liczby inicjatyw społecznych,
- zróżnicowania form i zwiększenia efektywności współpracy z sektorem pozarządowym oraz podmiotami ekonomii społecznej,
- rozwoju wolontariatu

2. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Będzino na lata 2021-2025 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie. Działania te będą podejmowane przez wskazane powyżej podmioty zgodnie ze szczegółowym harmonogramem, ujętym w opracowywanych corocznie planach działań.

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez zespół oceniający strategię. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany.

Zespół oceniający zostanie powołany odrębnym zarządzeniem wójta, a w jego skład mogą wejść m.in.: zastępca wójta, kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz inne osoby wskazane przez wójta. Zasady działania zespołu zostaną określone zarządzeniem wójta.

Zespół wdrażający strategię winien się zbierać przynajmniej raz w roku i ocenić poziom wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań. Zespół swoją ocenę powinien przekazać wójtowi i radzie, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań np. programów celowych. Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane pod każdym celem strategicznym wskaźniki monitoringowe. W większości są one dostępne w

zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych instytucji i organizacji realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji. W przypadku części danych może zaistnieć potrzeba przeprowadzenia badań ankietowych wśród mieszkańców gminy oraz w kluczowych dla rozwiązywania lokalnych problemów społecznych podmiotach. Przygotowany wykaz nie wyczerpuje wszystkich wskaźników, jakie mogą być zastosowane w procesie monitorowania realizacji strategii. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

3. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Będzino będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające opracowanie i realizację programów i projektów zgodnych z przyjętymi w dokumencie działaniami.

Programy i projekty można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od ich charakteru. Mogą one być przyjmowane stosownymi uchwałami przez radę i powinny stanowić załączniki do niniejszej strategii.

3.1. PROGRAMY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Będzino na lata 2021-2025 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

- Program współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,
- Gminny Program Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

IV. UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Będzino na lata 2021-2025 będą realizowane w ramach przyjętych działań wzajemności od posiadanych przez samorząd gminy i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Dla osiągnięcia wyznaczonych w dokumencie celów konieczne będzie współdziałanie różnych podmiotów funkcjonujących w obszarze polityki społecznej, w tym tych, które działają na wyższym szczeblu administracyjnym.

Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w gminie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów Strategii.

Spis wykresów:

- Wykres 1 - Struktura wiekowa ludności gminy w 2019 r.
- Wykres 2 - Ruch naturalny ludności gminy w latach 2013-2019
- Wykres 3 - Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2013-2019
- Wykres 4 – Inwestycje drogowe 2018-2019 w Gminie Bedzino (km)
- Wykres 5 - Łącznie – Inwestycje drogowe 2018-2019 w Gminie Będzino
- Wykres 6 – Uczniowie szkół podstawowych i placówek wychowawania przedszkolnego
- Wykres 7 – Uczniowie w poszczególnych placówkach oświatowych w roku szkolnym 2019/2020
- Wykres 8 – Liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego gminy w roku szkolnym 2019/2020
- Wykres 9 – Osoby aktywne zawodowo w gminie Będzino 2018 r.
- Wykres 10- Liczba kobiet w gminie Bedzino 2018 r.
- Wykres 11- Problemy występujące wśród uczniów
- Wykres 12 – Bezrobocie wśród osób niepełnosprawnych w powiecie
- Wykres 13 – Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych w powiecie koszalińskim ze względu na wykształcenie
- Wykres 14 – Problemy społeczne w gminie Bedzino wg. jej mieszkańców
- Wykres 15 – Ocena warunków życia
- Wykres 16 – Problemy społeczne w gminie bedzino wg. pracowników socjalnych
- Wykres 17- Grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Wykres 18 – Działania niezbędne do rozwiązywania problemów społecznych społecznych
- Wykres 19 – Zjawiska patologiczne wg. przedstawicieli organizacji i instytucji

Spis tabel:

- Tabela 1 –Infrastruktura techniczna w gminie w roku 2019
- Tabela 2 –Struktura użytkowania gruntów gminy Będzino
- Tabela 3 – Zasoby mieszkalne w Gminie Bedzino 2013-2018
- Tabela 4 – Wykształcenie kadry GOPS oraz potrzeby w tym zakresie
- Tabela 5 – Stan zatrudnienia w GOPS oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2019 r.
- Tabela 6 – Środki finansowe wydatkowane przez GOPS na pomoc mieszkańcom gminy
- Tabela 7 – Beneficjenci pomocy społecznej w Gminie w latach 2017-2019
- Tabela 8 – Struktura wiekowa odbiorców pomocy społecznej
- Tabela 9 –Struktura beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2018 r.
- Tabela 10 – Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019
- Tabela 11 – Formy wsparcia w gminie w alatach 2017-2019
- Tabela 12 –Wielkość wydatków na świadczenia rodzinne przyznana gminie w latach 2017-2019
- Tabela 13 –Świadczenia rodzinne przyznane przez gminę 2019
- Tabela 14 – Świadczenia opiekuńcze
- Tabela 15 – Śwaidczenia wychowawcze 2019 r.
- Tabela 16 – Informacja o wydatkach na świadczenia Dobry Start
- Tabela 17 – Świadczenia alimentacyjne przyznane gminie w latach 2017-2019
- Tabela 18 – Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BĘDZINO
2021-2025

Tabela 19 – Struktura wypłaconych dodatków energetycznych

Tabela 20 – Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego w gminie Będzino w latach 2013-2019

Tabela 21 – Jednostki i grupy wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych przemocą w rodzinie w gminie

Tabela 22 – Udział kobietw liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym a udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w gminie w latach 2013-2019

Tabela 23 – Mieszkańcy gminy w wieku produkcyjnym w latach 2013-2019

Tabela 24 – Struktura wiekowa mieszkańców gminy w wieku 60 lat i więcej oraz ich podział według płci.

Uzasadnienie

Obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z art.16b i art. 17 ust.1 pkt1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz.1876 z poz.zm.).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Będzino na lata 2021-2025 wyznacza cele strategiczne i działania, których osiągnięcie w znaczący sposób może przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji działań, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów z zakresu polityki społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji rządowej i partnerów społecznych w tym organizacji pozarządowych.